

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ**

**ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА
РАЗВОЈА ЈАВНИХ НАБАВКИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
ЗА ПЕРИОД 2019-2023. ГОДИНЕ**

Београд

Мај 2024. године

УВОД

Влада Републике Србије је 13. новембра 2019. године донела Програм развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2019 - 2023. године („Службени гласник РС“, број 82/19, у даљем тексту: Програм).

Влада је у намери да настави са реформом система јавних набавки у Републици Србији, утврдила један општи циљ „Даљи развој модерног и ефикасног система јавних набавки“ и неколико посебних циљева:

- 1) повећање ефикасности и економичности поступака јавних набавки,
- 2) јачање конкуренције на тржишту јавних набавки,
- 3) смањење ризика од нерегуларности у систему јавних набавки,
- 4) промовисање и подстицање еколошког и социјалног аспекта у јавним набавкама и иновација.

Програм је утврдио да ће се мере чија ће реализација утицати директно на испуњење горе наведених циљева, односити на следеће приоритетне области:

- 1) унапређење правног оквира;
- 2) јачање институционалног оквира;
- 3) унапређење електронских јавних набавки;
- 4) јачање административних капацитета и едукација.

Управа за јавне набавке (назив Канцеларије за јавне набавке пре 1. јула 2020. године и пре почетка примене Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 91/19)) у складу са Програмом, дужна је да ради реализације утврђених стратешких циљева и унапређења горе наведених приоритетних области у Програму, припреми предлог акционих планова за Владу Републике Србије на период од годину дана. Пратећи Акциони план за спровођење Програма развоја јавних набавки у Републици Србији за 2019. и 2020. годину, који је донет заједно са Програмом, односио се на период од две године, с обзиром на касно усвајање овог документа јавне политике у новембру 2019. године. Наредни акциони планови су донети на годишњем нивоу (2021, 2022, 2023). Акционим плановима дефинисане су активности, носиоци активности, рокови и показатељи за праћење извршења активности Програма.

Сваки акциони план усвојен је закључком Владе РС, а на основу предлога Управе за јавне набавке (у даљем тексту: УЈН), односно Канцеларије за јавне набавке (у даљем тексту: КЈН). УЈН, односно КЈН је за сваку претходну годину припремала извештаје о спровођењу акционих планова и достављала Влади ради информисања.

Извештавање о спровођењу Програма и пратећих акционих планова спроводи се у складу са чланом 43. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС“, број 30/18) којим је прописано да ако је предлагач документа јавне политике орган државне управе, тај орган извештава Владу, преко органа државне управе надлежног за координацију јавних политика, о резултатима спровођења тог документа, односно о ех-post анализи ефеката јавне политике утврђене тим документом.

У складу са наведеним, КЈН је припремила Извештај о спровођењу Програма развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2019 - 2023. годину (у даљем тексту: Извештај).

Наставак текста представља Извештај о спровођењу Програма који ће садржати и анализу спровођења свих акционих планова донетих на основу овог програма, као и препоруке за даљи развој система јавних набавки у Републици Србији, у складу са чланом 69. Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службеном гласник РС“, број 8/19).

СКРАЋЕНИЦЕ

- КЈН – Канцеларија за јавне набавке
- РК - Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки
- ДРИ - Државна ревизорска институција
- МФИН - Министарство финансија
- Комисија за ЈПП - Комисија за јавно-приватно партнерство
- АСК - Агенција за спречавање корупције
- КЗК - Комисија за заштиту конкуренције
- УС - Управни суд
- НАЛЕД – Национална алијанса за локални економски развој
- ПКС – Привредна комора Србије
- УНДП – Програм Уједињених нација за развој
- СИДА - Шведска агенција за међународни развој и сарадњу

АНАЛИЗА СПРОВОЂЕЊА ГОДИШЊИХ АКЦИОНИХ ПЛАНОВА

1. АНАЛИЗА СПРОВОЂЕЊА АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА 2019. ГОДИНУ

I МЕРА - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

У периоду обухваћеним Програмом било је предвиђено усаглашавање националних прописа са директивама и другим актима Европске уније у области јавних набавки. У оквиру процеса приступања Републике Србије Европској унији, усклађивање са правним тековинама Европске уније у области јавних набавки предвиђено је у преговарачком поглављу 5 - Јавне набавке. Република Србија је, као држава кандидат, обавезна да пре приступања Европској унији у потпуности усклади своје законодавство у области јавних набавки, укључујући концесије и јавно-приватна партнерства. Даље потпуно усклађивање законодавства мора да буде спроведено благовремено пре приступања Републике Србије Европској унији, како би се осигурала и његова пуна примена на свим нивоима, од републичког до локалног.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

1. Предлагање новог Закона о јавним набавкама (у даљем тексту: ЗЈН);
2. Доношење нових подзаконских аката на основу новог ЗЈН;
3. Предлагање измена и допуна Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама (у даљем тексту: ЗЈПК).

Од наведених активности, рок за реализацију у 2019. години једино је доспео за активност „Предлагање новог ЗЈН“.

Нови ЗЈН усвојен је на седници Народне скупштине Републике Србије 23. децембра 2019. године, а ступио је на снагу 1. јануара 2020. године. Прелазним и завршним одредбама новог ЗЈН прописано је да се ЗЈН примењује од 1. јула 2020. године.

Одредбе новог ЗЈН усклађене су са коментарима Европске комисије, као и следећим директивама Европске уније:

- Директивом Европског парламента и Савета 2014/24/ЕУ од 26. фебруара 2014. године о јавним набавкама и стављању ван снаге Директиве 2004/18/ЕЗ;
- Директивом Европског парламента и Савета 2014/25/ЕУ од 26. фебруара 2014. године о набавкама наручилаца који обављају делатности у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга и стављању ван снаге Директиве 2004/17/ЕЗ;
- Директивом Европског парламента и Савета 2007/66/ ЕЗ од 11. децембра 2007. године којом се мења Директива Савета 89/665/ЕЕЗ и 92/13/ЕЕЗ у погледу побољшања делотворности поступака ревизије у вези са доделом јавних уговора;

- Директивом Европског парламента и Савета 2009/81/ЕЗ од 13. јула 2009. године о усклађивању процедура за доделу одређених уговора о радовима, уговора о набавкама и уговора о услугама од стране наручилаца у области одбране и безбедности.

Кључне измене које је донео нови ЗЈН су:

- нови прагови за примену закона, односно прагови до којих се закон не примењује, као и увођење европских прагова;
- начин доказивања критеријума за квалитативни избор привредног субјекта – путем обавезне изјаве на стандардном обрасцу, у свим поступцима, коју даје привредни субјект, а којом изјављује да испуњава све тражене критеријуме и да није у некој од ситуација због које се искључује или се може искључити из поступка јавне набавке, уместо извода и потврда које издају надлежни органи;
- комуникација електронским средствима – комуникација и размена података у поступку јавне набавке електронским средствима на Порталу јавних набавки;
- партнерство за иновације - нова врста поступка јавне набавке у циљу развоја и набавке иновативних добара, радова или услуга;
- употреба електронског каталога;
- посебан режим за набавку друштвених и других посебних услуга;
- нови основи за измену уговора о јавној набавци и дефинисање разлога за његов раскид;
- установљавање надлежности Министарства финансија за контролу извршења уговора о јавним набавкама;
- вршење мониторинга над применом прописа о јавним набавкама;
- нови начин организације и обављања послова централизованих јавних набавки, помоћних послова јавних набавки и других послова;
- јединствени рок за подношење захтева за заштиту права од десет дана, независно од врсте поступка;
- установљавање надлежности прекршајних судова за вођење прекршајних поступака за прекршаје прописане одредбама ЗЈН;
- Управа за јавне набавке наставља са радом као Канцеларија за јавне набавке.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

Утицај ове мере на испуњење посебних циљева, огледа се кроз испуњење индикатора на нивоу мере, тзв. показатељ резултата, односно индикатора на нивоу посебних циљева, тзв. показатељ исхода. С обзиром да су циљне вредности показатеља резултата на нивоу мере дефинисани за 2020. годину, они су мерени кроз наредни Извештај за 2020. годину.

II МЕРА - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

Основне институције чији су послови, начин рада и облик организовања уређени ЗЈН и чије јачање је неопходно ради подизања квалитета система јавних набавки су: КЈН и Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: РК). За област јавних набавки значајну улогу имају Државна ревизорска институција (у даљем тексту: ДРИ), Министарство финансија (у даљем тексту: МФИН), Министарство привреде, Комисија за јавно-приватно партнерство (у даљем тексту: Комисија за ЈПП), Агенција за спречавање корупције (у даљем тексту: АСК), Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: КЗК) и Управни суд (у даљем тексту: УС). Имајући у виду да су одређена питања јавних набавки повезана са бројним другим тзв. секторским областима, посебна пажња је посвећена координацији рада институција, успостављањем система редовног организовања састанака и радионица у циљу усаглашавања ставова у вези са применом ЗЈН, размене информација, предавања и обука, као и унапређења мера контроле законитог и наменског трошења јавних средстава у јавним набавкама.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

- 1) Доношење Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управи за јавне набавке;
- 2) Организовање испита за службеника за јавне набавке;
- 3) Организовање радионица ради усклађивања ставова УЈН, РК, МФИН и ДРИ у вези са новим ЗЈН;
- 4) Обука Полиције, Јавног тужилаштва, ДРИ и других институција у области јавних набавки;
- 5) Израда анализе и препоруке за повећање броја зелених јавних набавки и одговарајуће смернице;
- 6) Израда анализе за унапређење учешћа малих и средњих предузећа у поступцима јавних набавки;
- 7) Промоција смерница о зеленим јавним набавкама;
- 8) Израда упоредне анализе законских и практичних решења у домену откривања и спречавања нерегуларности у поступцима јавних набавки у одабраним државама чланицама Европске уније.

Од наведених активности, рок за реализацију активности у 2019. години је доспео за следеће активности:

1. Израда анализе и препоруке за повећање броја zelenih јавних набавки и одговарајуће смернице

У 2019. години, УЈН је, уз подршку ГИЗ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији“, који је финансиран из ИПА 2013, донела Смернице за зелене јавне набавке „Како у јавним набавкама применити еколошке аспекте“. У Смерницама је приказан правни оквир zelenih и еколошких јавних набавки на нивоу Европске уније, као и Србије, са многобројним примерима из праксе. Смернице показују да зелена јавна набавка доноси бројне предности: политичке (поставља добре примере за јавност), еколошке (подиже свест о еколошким питањима у друштву), друштвене и здравствене (може побољшати квалитет живота) и економске (омогућава уштеду новца због трошкова животног циклуса). Овај документ је дао детаљну анализу правног оквира Европске уније и Србије по свим фазама поступка јавне набавке, од израде конкурсне документације па до доделе уговора о јавној набавци.

2. Промоција смерница о зеленим јавним набавкама

Представник УЈН учествовао је на семинару о зеленим јавним набавкама који је организован од стране АЛхем у сарадњи са ПКС, са циљем да се покрене јавна дискусија и дијалог о овој теми кроз укључивање релевантних институција. Семинар је организован у оквиру пројекта „Зелене јавне набавке кроз синергију заинтересованих страна“, а уз подршку Амбасада Краљевине Норвешке у Београду и Балканског фонда за демократију Немачког Маршаловог фонда САД. Представљени су основни елементи zelenih јавних набавки, критеријуми и техничке спецификације за поједине групе производа, примери добре праксе Европске уније, као и веза са циркуларном економијом. Представник УЈН је искористио прилику да на самом семинару представи одредбе новог ЗЈН које се односе на еколошки аспект у поступцима јавних набавки, као и планиране активности у наредном периоду за повећање поступака zelenih јавних набавки. У кратким цртама представљене су и горе наведене смернице.

3. Израда анализе за унапређење учешћа малих и средњих предузећа у поступцима јавних набавки

У току 2019. године, УЈН је, у сарадњи са Министарством привреде, а уз подршку пројекта „Подршка имплементацији Акционог плана за побољшање пословног окружења“ ИПА 2013, израдила Студију о учешћу микро, малих и средњих предузећа (ММСП) у поступцима јавних набавки, са препорукама за повећање њиховог учешћа. Студија садржи детаљан приказ правног оквира о учешћу микро, малих и средњих предузећа (ММСП) у поступцима јавних набавки како у Србији, тако и на нивоу Европске уније. Такође, приказан је и упоредни преглед примера добре праксе у овој области у државама као што су: Мађарска, Немачка, Чешка, Пољска итд. Дат је и приказ свих потешкоћа и препрека са којима се државе сусрећу када је у питању учешће микро, малих и средњих предузећа

(ММСП) у поступцима јавних набавки, као и преглед препорука за унапређење система јавних набавки у Републици Србији имајући у виду све уочене недостатке.

4. Израда упоредне анализе законских и практичних решења у домену откривања и спречавања нерегуларности у поступцима јавних набавки у одабраним државама чланицама Европске уније

У оквиру ове активности, УЈН је, у сарадњи са Министарством за европске интеграције, израдила Упоредну анализу законских и практичних решења у домену откривања и спречавања нерегуларности у поступцима јавних набавки у одабраним земљама чланицама Европске уније. Анализа детаљно приказује одредбе које се односе на ову област по свим фазама поступка јавне набавке (планирање, спровођење, извршење) и приказује преглед одредаба у пет држава чланица Европске уније (Велика Британија¹, Аустрија, Словенија, Мађарска и Хрватска). Такође, ова анализа даје и препоруке (законодавне и практичне) за унапређење улоге УЈН у области јавних набавки у ово смислу, као и унапређењу координације између релевантних органа. Сарадња би требало да се успостави да буде континуирана и, уколико је то могуће, формализована посебно између УЈН, РК, ДРИ, Агенције за борбу против корупције, МФИН, Министарства правде и тужилаштва.

Одређене наведене активности имају рок „континуирано“ за реализацију, што значи да се оне спроводе све време трајања овог акционог плана, а то су следеће активности:

5. Организовање испита за службеника за јавне набавке.

Током 2019. године организовано је укупно 25 испита за службеника за јавне набавке на којима је укупно 481 лице стекло сертификат, што је укупно 2917 сертификованих службеника за јавне набавке по Закону о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15). У децембру 2019. године је донет Правилник о престанку важења Правилника о начину и програму стручног оспособљавања и начину полагања стручног испита за службеника за јавне набавке чиме је даља сертификација и организација испита одложена до почетка примене новог ЗЈН, када ће се започети са сертификацијом лица по новом ЗЈН.

6. Организовање радионица ради усклађивања ставова УЈН, РК, МФИН и ДРИ у вези са новим ЗЈН

У оквиру реализације ове активности одржане су две радионице ради усклађивања ставова УЈН, РК, МФИН и ДРИ у вези са ЗЈН. Представници УЈН, заједно са представницима РК, МФИН и ДРИ, учествовали су на два састанка посвећена унапређењу система јавних набавки, а који су одржани у организацији Организације за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) 20. и 21. јуна у Шапцу и 16. и 17. децембра 2019. године у Вршцу. На састанцима је било речи о примени ЗЈН и подзаконским актима, новом ЗЈН, како

¹ У тренутку израде Анализе, Велика Британија је била пуноправна чланица Европске уније

спречити неправилности у јавним набавкама, шта учинити у циљу побољшања комуникације и координације између институција чији представници су узели учешће на састанку.

7. Обука Полиције, Јавног тужилаштва, ДРИ и других институција у области јавних набавки.

У оквиру реализације ове активности одржана је једна радионица. Представник Управе учествовао је у радионици о проактивном развоју случајева корупције, случајевима финансијских превара и привредног криминала, заједно са представницима тужилаштва и полицијских инспектора. Ову радионицу су организовали Министарство правде САД и ОЕЦД, у сарадњи са Министарством правде Републике Србије, Правосудном академијом Републике Србије и Тужилаштвом, у Врњачкој Бањи од 19. до 21. јуна 2019. године. Главни циљеви ове радионице били су развој вештина критичког размишљања и решавања проблема повезаних са анализом случајева и доказима, развијање вештина спровођења истрага, финансијских и тужилачких вештина, развијање вештина у групама за утицај и вештинама управљања случајем, укључујући вештине потребне за надзор, управљање и координацију истраге развијајући основно разумевање проблема везаних за истраге и кривично гоњење у случајевима злоупотребе у вези са јавним набавкама.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

Утицај ове мере на испуњење посебних циљева, огледа се кроз испуњење индикатора на нивоу мере, тзв. показатељ резултата, односно индикатора на нивоу посебних циљева, тзв. показатељ исхода.

С обзиром да су циљне вредности показатеља резултата на нивоу мере дефинисани за 2020. годину, они су мерени кроз наредни Извештај за 2020. годину.

III МЕРА - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

У овој области планирана су највећа унапређења, у складу са одредбама новог ЗЈН. Новину представља то што се комуникација и размена података у поступку јавне набавке спроводи електронским средствима на Порталу јавних набавки (у даљем тексту: Портал). У том смислу, спроведено је усклађивање са захтевима из директива Европске уније. Нови Портал представља значајан искорак у процесу дигитализације поступака јавних набавки. Стари Портал, чија је главна сврха била оглашавање, замењен је савременим, ефикасним, јединственим и интегрисаним информационом системом. Циљ је унапређење економичности и ефикасности система кроз повећање конкуренције у поступцима јавних набавки и смањење ризика од неправилности.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

- 1) Израда свих техничких спецификација за модуле електронских јавних набавки;
- 2) Развој модула новог Портала јавних набавки у делу који се односи на е-понуде;
- 3) Развој модула новог Портала јавних набавки за е-каталог, систем динамичне набавке, е-планирање и е-жалбу;
- 4) Израда смерница и других материјала везаних за обуку за коришћење модула електронских набавки;
- 5) Развој опција за омогућавање примене Open Contracting Data Standard.

Од наведених активности, рок за реализацију у 2019. години једино је доспео за активност „Израда свих техничких спецификација за модуле електронских јавних набавки“. У оквиру ове активности израђена је техничка спецификација новог Портала која је омогућила да се у потпуности имплементирају све планиране функционалности Портала које су неопходне за спровођење ЗЈН од 1. јула 2020. године. Уз помоћ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији, ИПА 2013“, нови Портал има нове функционалности, као нпр: е-подношење и пријем понуда; модули за е-каталог; е-планирање; е-жалбе; е-комуникација између релевантних учесника у поступку јавних набавки, е-лицитације итд.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

Утицај ове мере на испуњење посебних циљева, огледа се кроз испуњење индикатора на нивоу мере, тзв. показатељ резултата, односно индикатора на нивоу посебних циљева, тзв. показатељ исхода.

С обзиром да су циљне вредности показатеља резултата на нивоу мере дефинисани за 2020. годину, они су мерени кроз наредни Извештај за 2020. годину.

IV МЕРА - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

Како би се омогућила правилна примена прописа из области јавних набавки, потребно је да се осигурају адекватни административни капацитети на свим нивоима. У том циљу неопходно је да се наставе све активности које се односе на обуке, првенствено наручилаца и понуђача, припрему свих потребних помоћних материјала као што су приручници, смернице, инструкције и сл, које су представљале и једне од активности и

током спровођења Стратегије развоја система јавних набавки у Републици Србији за период 2014-2018. године. Развој горе поменутих институционалних капацитета кроз наставак процеса сертификације службеника за јавне набавке, као и јачање административних капацитета кроз јачање професионалних капацитета запослених у УЈН и другим институцијама, кроз израду помоћних и практичних алата од значаја за правилну примену ЗЈН (приручници, смернице, инструкције) и кроз организацију обука за наручиоце и понуђаче, микро, мала и средња предузећа, олакшаће учесницима у поступцима јавних правилну примену ЗЈН.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

У оквиру ове мере дефинисане су следеће активности:

- 1) Израда модела конкурсне документације;
- 2) Израда модела оквирних споразума;
- 3) Организовање обука за наручиоце;
- 4) Организовање обука за понуђаче;
- 5) Организовање обука за микро, мала и средња предузећа.

Од наведених активности, одређене су имале рок „континуирано“ за реализацију, што значи да се оне спроводе све време трајања овог акционог плана, а то су следеће активности:

1. Организовање обука за наручиоце;
2. Организовање обуке за понуђаче.

Током октобра и новембра 2019. године, одржано је осам практичних радионица о коришћењу новог Портала јавних набавки у Београду, Пожаревцу, Новом Саду, Суботици, Нишу, Лесковцу, Краљеву и Крагујевцу у организацији УЈН и у сарадњи са ПКС. Наведене радионице широм Србије одржане су уз подршку Пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији“. Радионице су окупиле велики број понуђача и наручиоца. На свакој од обука, представници УЈН су предочили најзначајније новине Предлога Закона о јавним набавкама, док су више о Порталу учесницима представили представници Пројекта и УЈН. Радионице су укључиле основне функционалности нужне за припрему за коришћење Портала – како изгледа Портал, како се региструје корисник, како се припремају, објављују, прегледају и анализирају планови јавних набавки. Поред тога, учесници су радили практичне вежбе на Порталу и упознали се са детаљима спровођења отвореног поступка јавних набавки, начином објављивања јавног позива и конкурсне документације, појашњењима, изменама конкурсне документације, подношењем и отварањем понуда, као и доделом уговора и подношењем захтева за заштиту права. На свакој радионици било је по 20 представника наручиоца и 20 представника понуђача.

Такође, други и трећи по реду Форуми јавних набавки одржани су 27. и 28. новембра 2019. године у Палати Србије, са циљем да се учесницима представе најзначајније новости тренутне реформе система јавних набавки у Србији. Догађај је организовала УЈН уз

подршку пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији“ ИПА 2013. Наручиоци из централних државних органа су на форуму, у форми једнодневних обука, имали прилике да дискутују о Предлогу новог Закона о јавним набавкама који треба да крене са применом 1. јула 2020. године. Поред представљања Закона, учесници су прошли кроз показне вежбе и практични део рада на новом Порталу јавних набавки, где су имали прилике да се упознају са најважнијим функционалностима новог Портала. Овај догађај представља веома корисну платформу за експерте у области јавних набавки за размену информација, ставова и мишљења у погледу најновијих решења у области јавних набавки. Подсетимо, први Форум јавних набавки, одржан у мају 2018. године, окупио је око 60 учесника на дводневној конференцији, на коме су домаћи и страни експерти имали прилике да поделе своја искуства.

3. Организовање обука за микро, мала и средња предузећа.

На горе наведених осам практичних радионица о коришћењу новог Портала у Београду, Пожаревцу, Новом Саду, Суботици, Нишу, Лесковцу, Краљеву и Крагујевцу које су одржане у октобру и новембру 2019. године, био је и велики број представника малих и средњих предузећа којима су представљене новине ЗЈН и Портала. Представници наручиоца и понуђача су у више наврата похвалили организацију и начин представљања ЗЈН и Портала и подржали наставак одржавања таквих практичних радионица. Истакли су огроман значај практичног рада на Порталу са којим су имали могућност да раде по први пут.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ – ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

Утицај ове мере на испуњење посебних циљева, огледа се кроз испуњење индикатора на нивоу мере, тзв. показатељ резултата, односно индикатора на нивоу посебних циљева, тзв. показатељ исхода.

С обзиром да су циљне вредности показатеља резултата на нивоу мере дефинисани за 2020. годину, они су мерени кроз наредни Извештај за 2020. годину.

2. АНАЛИЗА СПРОВОЂЕЊА АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА 2020. ГОДИНУ

I МЕРА - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

Република Србија је, као држава кандидат, обавезна да пре приступања Европској унији у потпуности усклади своје законодавство у области јавних набавки, укључујући концесије и јавно-приватна партнерства.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

- 1) Предлагање новог ЗЈН
- 2) Доношење подзаконских аката на основу новог ЗЈН
- 3) Предлагање измена и допуна ЗЈПК

Од наведених активности, рок за реализацију активности у 2020. години је био доспео за следеће активности:

1. Доношење подзаконских аката на основу новог ЗЈН

На основу ЗЈН, у Републици Србији је донето више подзаконских аката у току 2020. године, и то:

- Влада Републике Србије: Одлуку о утврђивању Списка наручилаца из члана 3. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 85/20), Уредбу о јавним набавкама у области одбране и безбедности („Службени гласник РС“, број 93/20), као и Уредбу о организацији и начину обављања послова централизованих јавних набавки на републичком нивоу („Службени гласник РС“, број 116/20);
- Министарство финансија: Правилник о садржини Регистра понуђача и документацији која се подноси уз пријаву за регистрацију понуђача („Службени гласник РС“, број 17/20), Правилник о изменама и допунама Правилника о садржини Регистра понуђача и документацији која се подноси уз пријаву за регистрацију понуђача („Службени гласник РС“, број 94/20), као и Динарску вредност европских прагова („Службени гласник РС“, број 93/20);
- КЈН: Правилник о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки („Службени гласник РС“, број 93/20), Правилник о поступку отварања понуда („Службени гласник РС“, број 93/20), Правилник о мониторингу над применом прописа о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 93/20), Правилник о утврђивању општег речника набавке („Службени гласник РС“, број 93/20), Правилник о утврђивању садржине стандардних образаца за објављивање огласа о јавној набавци преко Портала јавних набавки („Службени гласник РС“, број 93/20), Правилник о поступку и условима за стицање сертификата за службеника за јавне набавке и вођењу Регистра службеника за јавне набавке („Службени гласник РС“, број 93/20), Упутство о начину слања и објављивања огласа о јавној набавци („Службени гласник РС“, број 93/20), Изјава о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта (ИИК), Упутство за објављивање података о јавним набавкама које су изузете од примене Закона, док су КЈН и Канцеларија за информационе технологије и електронску управу донели Упутство за коришћење Портала јавних набавки („Службени гласник РС“, број 93/20).

2. Предлагање измена и допуна ЗППК

Измене и допуне законодавног оквира у области јавно-приватног партнерства и концесија планиране су да буду спроведене у 4. кварталу 2020. године. Рок за реализацију ове активности од стране предлагача предметног закона, Министарства привреде, и партнера у спровођењу, Комисије за јавно-приватно партнерство, померен је за 4. квартал 2021. године.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере дефинисан је један показатељ резултата.

1. Нови ЗЈН у примени

Показатељ спровођења мере, односно циљна вредност показатеља резултата у 2020. години је испуњена у потпуности, с обзиром да је ЗЈН у примени од 1. јула 2020. године.

II МЕРА - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

И током 2020. године настављено је са јачањем капацитета институција чији су послови, начин рада и облик организовања уређени ЗЈН и чије јачање је неопходно ради подизања квалитета система јавних набавки. Ту се пре свега мисли на КЈН и РК. Поред ових институција, за област јавних набавки значајну улогу имају и ДРИ, МФИН, Министарство привреде, Комисија за ЈПП, АСК, КЗК и УС.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

- 1) Доношење Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управи за јавне набавке;
- 2) Организовање испита за службеника за јавне набавке;
- 3) Организовање радионица ради усклађивања ставова КЈН, РК, МФИН и ДРИ у вези са новим ЗЈН;
- 4) Обука Полиције, Јавног тужилаштва, ДРИ и других институција у области јавних набавки;
- 5) Израда анализе и препоруке за повећање броја зелених јавних набавки и одговарајуће смернице;
- 6) Израда анализе за унапређење учешћа малих и средњих предузећа у поступцима јавних набавки;
- 7) Промоција смерница о зеленим јавним набавкама;

- 8) Израда упоредне анализе законских и практичних решења у домену откривања и спречавања нерегуларности у поступцима јавних набавки у одабраним државама чланицама Европске уније

Од наведених активности, рок за реализацију активности у 2020. години је био доспео за следеће активности:

1. Доношење Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управи за јавне набавке

Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у КЈН из новембра 2020. године је донет због потребе да се ојачају административни и институционални капацитети Републике Србије у области јавних набавки, у циљу испуњавања свих привремених мерила утврђених од стране Европске комисије у оквиру Поглавља 5 – јавне набавке. Правилник КЈН је, по добијању позитивних мишљења на садржину прибављених од стране Министарства финансија, Службе за управљање кадровима и Министарства државне управе и локалне самоуправе и давања сагласности Владе РС, ступио на снагу 2. децембра 2020. године. Новим Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији КЈН предвиђено је укупно 36 систематизованих радних места, од чега су 4 државна службеника на положају, а тако да је максималан број државних службеника са којима може да се заснује радни однос сада 55 у односу на максималан број од 38 државних службеника према претходном Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији.

Одређене горе наведене активности имају рок „континуирано“ за реализацију, што значи да се оне спроводе све време трајања овог акционог плана, а то су следеће активности:

2. Организовање испита за службеника за јавне набавке.

КЈН је израдила, усвојила и у јулу 2020. године објавила Правилник о поступку и условима за стицање сертификата за службеника за јавне набавке и вођењу Регистра службеника за јавне набавке („Службени гласник РС“, број 93/20), којим је ближе уредила поступак и услове за стицање сертификата за службеника за јавне набавке и вођење Регистра службеника за јавне набавке. Такође, КЈН је, у складу са одредбама ЗЈН и подзаконским актима, припремила и објавила Приручник за припрему полагања испита за службеника за јавне набавке. Током 2020. године, с обзиром на почетак примене новог ЗЈН од 1. јула 2020. године, као и на проглашене ванредне мере на територији Републике Србије, КЈН је обавестила сва заинтересована лица путем сајта КЈН да ће предузети све активности у циљу организовања испита за службеника за јавне набавке на основу одредби ЗЈН, те да ће, у зависности од епидемиолошке ситуације, одредити термине за полагање, о чему ће сви заинтересовани бити обавештени путем интернет странице КЈН. Први термини за службеника за јавне набавке могу се очекивати током првог квартала 2021. године.

3. Организовање радионица ради усклађивања ставова УЈН, РК, МФИН и ДРИ у вези са новим ЗЈН

Током 2020. године, за разлику од 2019. године када су организоване две дводневне радионице ради усклађивања ставова УЈН, РК, МФИН и ДРИ у вези са ЗЈН, нису организоване нове радионице. Наиме, пракса одржавања ових радионица јесте средином и крајем године, а с обзиром на проглашење ванредног стања и ванредних мера у Републици Србији, од којих су неке и даље на снази, као и на то да је нови ЗЈН почео са својом применом од 1. јула 2020. године, одложено је њихово одржавање. Уместо тих обука, током 2020. године путем електронских платформи се радило на припремању наручилаца и понуђача за примену новог законодавног оквира и Портала јавних набавки.

4. Обука Полиције, Јавног тужилаштва, ДРИ и других институција у области јавних набавки

У оквиру реализације ове активности одржане су две радионице о проактивном развоју случајева корупције, случајевима финансијских превара и привредног криминала, заједно са представницима тужилаштва и полицијских инспектора на којима се узели учешће и представници КЈН. Радионице су организовали Министарство правде САД и ОЕЦД уз подршку Пројекта „Превенција и борба против корупције“ ИПА 2013, а у сарадњи са Министарством правде Републике Србије, Правосудном академијом Републике Србије и Тужилаштвом, у Ечкој 30. септембра - 2. октобра, као и 20-22. октобра 2020. године. Главни циљеви ове радионице били су развој вештина критичког размишљања и решавања проблема повезаних са анализом случајева и доказима, развијање вештина спровођења истрага, финансијских и тужилачких вештина, развијање вештина у групама за утицај и вештинама управљања случајем, укључујући вештине потребне за надзор, управљање и координацију истраге развијајући основно разумевање проблема везаних за истраге и кривично гоњење у случајевима злоупотребе у вези са јавним набавкама.

***ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ
ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА***

У оквиру ове мере дефинисана су три показатеља резултата.

1. Нови ЗЈН у примени

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата у 2020. години је испуњена у потпуности, с обзиром да је ЗЈН у примени од 1. јула 2020. године.

2. Број запослених у УЈН

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата је испуњена у потпуности, имајући у виду да је систематизацијом максималан број државних службеника са којима може да се заснује радни однос 55 у односу на максималан

број од 38 државних службеника према претходном Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији.

3. Број сертифицираних службеника

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата није испуњена у потпуности. Наиме, како је већ наведено, током 2020. године није било организовања испита за службеника за јавне набавке, али је и поред тога број сертифицираних службеника за јавне набавке повећан. Само током 2019. године одржано је 25 испита за службеника за јавне набавке, на којима је полагало 759 кандидата, а укупно је до сада 4727 лица стекло сертификат службеника за јавне набавке.

III МЕРА - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

Портал који је успостављен 1. јула 2020. године, представља значајан искорак у процесу дигитализације поступака јавних набавки. И током 2020. године настављено је са даљим развојем функционалности Портала.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

- 1) Израда свих техничких спецификација за модуле електронских јавних набавки;
- 2) Развој модула новог Портала јавних набавки у делу који се односи на е-понуде;
- 3) Развој модула новог Портала јавних набавки за е-каталог, систем динамичне набавке, е-планирање и е-жалбу;
- 4) Израда смерница и других материјала везаних за обуку за коришћење модула електронских набавки;
- 5) Развој опција за омогућавање примене *Open Contracting Data Standard*.

Од наведених активности, рок за реализацију активности у 2020. години је доспео за следеће активности:

1. Развој модула новог Портала јавних набавки у делу који се односи на е-понуде

У оквиру ове активности, а уз помоћ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији, ИПА 2013“, израђен је модул за е-понуде на новом Порталу јавних набавки који омогућава да се сви поступци јавних набавки несметано спроводе на новој електронској платформи у складу са одредбама новог законодавног оквира. У наредном

периоду ће се радити на побољшавању постојећих и увођењу нових функциоцналности на Порталу јавних набавки.

2. Развој модула новог Портала јавних набавки за е-каталог, систем динамичне набавке, е-планирање и е-жалбу

У оквиру ове активности, а уз помоћ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији, ИПА 2013“, израђени су и модули за е-каталог, систем динамичне набавке, е-планирање и е-жалбу, на новом Порталу јавних набавки који омогућавају да се сви поступци јавних набавки несметано спроводе на новој електронској платформи у складу са одредбама новог законодавног оквира. У наредном периоду ће се радити на побољшавању постојећих и увођењу нових функциоцналности на Порталу јавних набавки.

3. Израда смерница и других материјала везаних за обуку за коришћење модула електронских набавки

Током 2020. године израђено је и објављено више упутстава, смерница и других практичних алата за коришћење новог Портала јавних набавки који ће олакшати наручиоцима и понуђачима спровођење новог законодавног оквира у пракси. Наиме, од јуна 2020. године, непосредно пре почетка примене новог ЗЈН и Портала јавних набавки, учесницима у поступцима јавних набавки је постала, путем сајта КЈН <https://portal-jn-demo-web.azurewebsites.net/>, доступна ДЕМО верзија платформе, у циљу благовремене припреме за почетак примене ЗЈН. Затим, КЈН је израдила и објавила Смернице за припрему конкурсне документације и е-понуде на Порталу јавних набавки (<http://www.ujn.gov.rs/vesti/objavljene-smernice-za-pripremu-konkursne-dokumentacije-i-pripremu-e-ponude-na-portalu-javnih-nabavki/>), као и Упутство за коришћење Портала јавних набавки <http://www.ujn.gov.rs/propisi/podzakonski-akti/>. Исто тако, поред упутстава за кориснике Портала, и стандардни обрасци и форме, као и видео туторијали које је израдила КЈН уз помоћ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији, ИПА 2013“, могу се пронаћи на Порталу јавних набавки <https://jnportal.ujn.gov.rs/>.

4. Развој опција за омогућавање примене *Open Contracting Data Standard*

У току 2020. године интензивно се радило на реализацији ове активности. Активност је реализована и део је Портала јавних набавки. *Open Contracting Data Standard* даје нову вредност Порталу јавних набавки и подацима који се налазе на њему. Омогућава свим грађанима и заинтересованим лицима да могу да користе податке на порталу за различите потребе, извештаје, статистике, табеле и сл. На тај начин омогућава да се добију повратне информације који би се користиле за унапређење квалитета електронске платформе и података. Овај стандард доприноси и борби против корупције, јер омогућава да подаци на

Порталу буду транспарентнији, у потпуно машински читљивом формату, да могу да их користе сви грађани и органи јавне управе било на републичком или нивоу локалне самоуправе, и да могу да се врше укрштања статистичких података и израда различитих извештаја.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

У оквиру ове мере дефинисана су два показатеља резултата.

1. Нови ЗЈН у примени

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата у 2020. години је испуњена у потпуности, с обзиром да је ЗЈН у примени од 1. јула 2020. године.

2. Број поднесених електронских понуда

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата је испуњена у потпуности, имајући у виду да број поднетих електронских понуда закључно са 31. децембром 2020. године износио 14.631 што вишеструко превазилази циљану вредност за 2020. годину.

IV МЕРА - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

КЈН је и током 2020. године наставила са јачањем административних капацитета на свим нивоима. Настављено је са обукама, првенствено наручилаца и понуђача, али и са припремом свих потребних помоћних материјала као што су приручници, смернице, инструкције и сл.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

У оквиру ове мере дефинисане су следеће активности:

- 1) Израда модела конкурсне документације;
- 2) Израда модела оквирних споразума;
- 3) Организовање обука за наручиоце;
- 4) Организовање обука за понуђаче;
- 5) Организовање обука за микро, мала и средња предузећа.

Од горе наведених активности, рок за реализацију активности у 2020. години је доспео за следеће активности:

1. Израда модела конкурсне документације

У току 2020. године, КЈН је, уз помоћ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији, ИПА 2013“, израдила моделе конкурсне документације, од којих се један модел конкурсне документације односи на отворени поступак јавне набавке, а други односи на поступак јавне набавке за закључење оквирног споразума. Оба садрже моделе уговора. Очекује се да ће модели конкурсне документације омогућити наручиоцима и понуђачима лакшу примену одредаба ЗЈН.

2. Израда модела оквирних споразума

У току 2020. године, КЈН је, сматрајући за сврсисходнијим, уместо првобитно планираних „Модела оквирних споразума“, а уз помоћ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији, ИПА 2013“, израдила и објавила Смернице за примену оквирних споразума (<http://eupodrska.ujn.gov.rs/dokumenta/>). Очекује се да ће исте омогућити наручиоцима и понуђачима лакшу примену ЗЈН.

Одређене наведене активности имају рок „континуирано“ за реализацију, што значи да се оне спроводе све време трајања овог акционог плана, а то су следеће активности:

3. Организовање обука за наручиоце
4. Организовање обуке за понуђаче

Током 2020. године, и поред пандемије корона вируса и проглашеног ванредног стања и ванредних мера од којих су неке и даље на снази, КЈН је наставила са организацијом обука/радионица у вези са применом новог законодавног оквира и коришћењем новог Портала јавних набавки. Тако је, након неколико обука које су организоване од стране експерата, а уз помоћ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији, ИПА 2013“, одржано више обука и за представнике наручиоца и понуђача.

Као прво, 11. јуна 2020. године одржан је вебинар на тему „У сусрет новом Закону о јавним набавкама“, у организацији НАЛЕДА и Пословног удружења понуђача Србије, уз подршку КЈН и експерата из области јавних набавки. Основни циљ вебинара био је припрема наручилаца и понуђача за примену новог Закона о јавним набавкама. Учесници су имали прилику да се упознају са електронском комуникацијом, са општим подацима о новом Порталу јавних набавки – модулима и функционалностима, као и са кључним деловима Портала јавних набавки за наручиоце и понуђаче.

Затим, 30. јула 2020. године КЈН у сарадњи са ПКС, а уз помоћ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији, ИПА 2013“, одржала је вебинар на тему „Коришћење новог Портала јавних набавки“. Циљ овог вебинара био је упознавање наручилаца и понуђача са основним функционалностима новог Портала јавних набавки и то нарочито у следећим областима: припрема и објављивање отвореног поступка јавне набавке, припрема и подношење е- понуда у отвореном поступку, отварање понуда и стручна оцена понуда, увид у понуде и заштита права, преговарачки поступак без објављивања јавног позива. Вебинару је присуствовало преко 300 учесника.

Даље, 30. септембра 2020. године, КЈН у сарадњи са Програмом Уједињених нација за развој- UNDP, одржала је вебинар на тему „Критеријуми економски најповољније понуде у јавним набавкама и њихова примена путем Портала јавних набавки“. Учесницима је била представљена законска регулатива и примери критеријума економски најповољније понуде, као и функционалности Портала јавних набавки за одређивање критеријума економски најповољније понуде.

Исто тако, 6-7. октобра 2020. године, КЈН, уз помоћ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији, ИПА 2013“, организовала је вебинар на тему: „Нови Портал јавних набавки – систем динамичне набавке и електронски каталог“. Учесницима је представљен систем динамичне набавке и електронски каталог кроз практичан рад на новом Порталу јавних набавки. Кроз процес обуке, представљени су конкретни примери за сваки сегмент обуке уз детаљно појашњење. Учесницима је кроз практичан пример детаљно представљен систем динамичне набавке као и специфичности новог Портала јавних набавки.

Дана, 10. новембра 2020. године одржана је обука за наручиоце у вези са применом паметних партија „smart lots“ у поступцима јавних набавки на Порталу јавних набавки. Обука је одржана од стране КЈН, а уз помоћ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији, ИПА 2013“.

Такође, 17. новембра 2020. године, КЈН у сарадњи са Америчком привредном комором одржала је округли сто на тему „Новине у Закону о јавним набавкама – транспарентност процеса као главни циљ“. Представници компанија чланица Америчке привредне коморе имали су прилику да о кључним новинама дискутују са представницима КЈН. Вебинару је приступило око 30 компанија чланица Америчке привредне коморе.

5. Организовање обука за микро, мала и средња предузећа

На горе наведеним обукама био је и велики број представника малих и средњих предузећа којима су представљене новине ЗЈН и Портала. Представници наручиоца и понуђача су у више наврата похвалили организацију и начин представљања ЗЈН и Портала и подржали наставак одржавања таквих практичних радионица. Истакли су огроман значај практичног рада на Порталу са којим су имали могућност да раде по први пут.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

У оквиру ове мере дефинисана су два показатеља резултата.

1. Нови ЗЈН у примени

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата у 2020. години је испуњена у потпуности, с обзиром да је ЗЈН у примени од 1. јула 2020. године.

2. Број организованих обука у току године

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата је испуњена у потпуности, имајући у виду да током 2020. године организовано 6 обука за наручиоце и понуђаче који се односе на примену новог законодавног оквира.

3. АНАЛИЗА СПРОВОЂЕЊА АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА 2021. ГОДИНУ

I. МЕРА - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

Република Србија је, као држава кандидат, обавезна да пре приступања Европској унији у потпуности усклади своје законодавство у области јавних набавки, укључујући концесије и јавно-приватна партнерства.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

1. Предлагање измена и допуна Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама

Измене и допуне законодавног оквира у области јавно-приватног партнерства и концесија планиране су да буду спроведене у 4. кварталу 2021. године. Ова активност није извршена у овом периоду, те је рок за реализацију био померен за 2022. годину.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере дефинисан је један показатељ резултата.

1. Предлагање измена и допуна ЗЈПК

Показатељ спровођења мере „Измене и допуне ЗЈПК у примени“, односно циљна вредност показатеља резултата у 2021. години није испуњена, с обзиром да измене и допуне ЗЈПК нису усвојене.

II. МЕРА - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

И током 2021. године настављено је са јачањем капацитета институција чији су послови, начин рада и облик организовања уређени ЗЈН и чије јачање је неопходно ради подизања квалитета система јавних набавки. Ту се пре свега мисли на КЈН и РК. Поред ових институција, за област јавних набавки значајну улогу имају и ДРИ, МФИН, Министарство привреде, Комисија за ЈПП, АСК, КЗК и УС.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

1. Организовање испита за службеника за јавне набавке.

КЈН је са организацијом испита за службеника за јавне набавке наставила у 1. кварталу 2021. године. Први испит за службеника за јавне набавке у складу са ЗЈН и новим Правилником о поступку и условима за стицање сертификата за службеника за јавне набавке и вођењу Регистра службеника за јавне набавке („Службени гласник РС“, бр. 93/20 и 21/21) организован је у марту 2021. године. Од марта до децембра 2021. године организовано је укупно 18 испита. КЈН је за кандидате за стицање сертификата за службеника за јавне набавке припремила, и од децембра 2020. године учинила јавно доступним, Приручник за припрему полагања испита за службеника за јавне набавке. У овом периоду март-децембар 2021. године, укупно се пријавило 261 кандидата за полагање испита за службеника за јавне набавке, од чега је 221 кандидат приступио полагању испита, док је 118 кандидата и положило испит. Процент успешности кандидата је 53.39%.

2. Организовање радионица ради усклађивања ставова КЈН, РК, МФИН и ДРИ у вези са новим ЗЈН.

Током 2021. године, КЈН је, уз подршку Агенције САД за међународни развој - УСАИД, организовала два састанка/радионице у циљу јачања капацитета централних институција у области јавних набавки у Републици Србији и то 23. новембра и 16. децембра. Састанци су организовани у онлајн формату. На састанку су, поред представника КЈН, учествовали и представници РК и МФИН. То је била прилика да централне институције у систему јавних набавки размене своја искуства и проблеме у досадашњој примени ЗЈН, ради превазилажења истих и унапређења самог правног оквира јавних набавки.

3. Обука Полиције, Јавног тужилаштва, ДРИ и других институција у области јавних набавки.

У циљу обуке у области јавних набавки представника Посебних одељења за сузбијање корупције Виших јавних тужилаштава и Одељења за борбу против корупције МУП Републике Србије, КЈН је у току 2021. године, у сарадњи са Републичким јавним тужилаштвом Републике Србије, а уз подршку Агенције САД за међународни развој – УСАИД и Пројекта за одговорну власт – ГАИ, одржала две дводневне онлајн радионице, 18/19. марта и 1/2. априла. Учесницима вебинара том приликом су представљени нови Портал јавних набавки, нови ЗЈН, као и спорна питања приликом процесуирања предмета

злоупотреба у вези са јавним набавкама. Такође, КЈН је 29. октобра организовала вебинар на којем је представницима Виших јавних тужилаштва представљен „Водич кроз мониторинг над применом прописа из области јавних набавки“, а све у циљу побољшања сарадње и координације надлежних институција, што је од изузетног значаја за ефикасно отклањање неправилних поступања у систему јавних набавки.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере дефинисана су два показатеља резултата.

1. Број запослених у КЈН

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата у 2021. години је испуњена у потпуности, имајући у виду да је систематизацијом максималан број државних службеника са којима може да се заснује радни однос 55 у односу на максималан број од 38 државних службеника према претходном Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији.

2. Број сертификованих службеника

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата је испуњена у потпуности, имајући у виду да је циљна вредност од укупно 4800 сертификованих службеника за јавне набавке (по старом и новом ЗЈН) достигнута и износи 4845.

III МЕРА - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

Портал који је успостављен 1. јула 2020. године, представља значајан искорак у процесу дигитализације поступака јавних набавки. И током 2020. године настављено је са даљим развојем функционалности Портала.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

1. Израда техничке спецификације за израду нових модула на Порталу.
2. Израда нових модула на Порталу.
3. Израда мобилне апликације за Портал.

Уз помоћ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији, ИПА 2013“, израђене су техничке спецификације и омогућено је унапређење Портала са новим функционалностима а које олакшавају рад корисницима Портала. То су: верзија

Портала на енглеском језику, могућност да се понуда или део понуде доставе на страном језику, могућност достављања е-изјаве на страном језику. Поред наведеног, интерфејс Портала је прилагођен раду на мобилним уређајима, а у плану је и израда мобилне апликације за ios и android мобилне платформе. Уведена је и опција „пааметне партије“ уз помоћ које се знатно олакшава креирање јавних позива као и подношење понуда у случајевима када поступак садржи велики број партија. Такође, омогућено је да на Порталу наручиоци објављују огласе и спроводе активности у вези са вишефазним поступцима јавних набавки који су започети по основу одредаба претходно важећег ЗЈН

4. Превод интернет странице КЈН.

Уз подршку УНДП пројекта, интернет страница КЈН је преведена на енглески језик. Енглеска верзија интернет странице КЈН јавно је доступна од јануара 2022. године.

5. Превод Портала како би се олакшало учешће страним понуђачима у поступцима јавних набавки.

Уз подршку горе наведеног пројекта, Портал је преведен на енглески језик. Циљ реализације ове активности јесте омогућавање и олакшавање што већем броју потенцијалних страних понуђача приступ Порталу, конкурсној документацији на истом, али и учествовање у поступцима јавних набавки.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

У оквиру ове мере дефинисан је један показатељ резултата.

1. Број поднетих електронских понуда

Показатељ спровођења мере, односно циљна вредност показатеља резултата у 2021. години је испуњена у потпуности, с обзиром да превазилази циљну вредност од 45000 и износи 89717.

IV. МЕРА - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

КЈН је и током 2021. године наставила са јачањем административних капацитета на свим нивоима. Настављено је са обукама, првенствено наручилаца и понуђача, али и са припремом свих потребних помоћних материјала као што су приручници, смернице, инструкције и сл.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

1. Израда Смерница за партнерство за иновације.

Израђене су Смернице за партнерство за иновације крајем 2021. године уз подршку УНДП. Ове смернице представљају, поред Смерница за зелене јавне набавке које су израђене уз подршку ГИЗ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији“, који је финансиран из ИПА 2013 значајан практичан алат у имплементацији одредаба ЗЈН које се односе на нови поступак „партнерство за иновације“ и са којим до сада заинтересована лица нису имали прилике да се упознају.

2. Промоција Смерница за партнерство за иновације и зелених јавних набавки.

КЈН је, у сарадњи са УНДП, организовала обуку 1. децембра 2021. године, на тему „Партнерство за иновације и зелене набавке“. На обуци у кратким цртама представницима наручилаца и понуђача представљене су одредбе ЗЈН, законска решења, основне карактеристике поступака, могућности и начин спровођења партнерства за иновације и зелених јавних набавки, као и примери добре праксе.

3. Организовање обука за наручиоце.

4. Организовање обука за понуђаче.

5. Организовање обука за микро, мала и средња предузећа.

КЈН је и током 2021. године наставила са јачањем капацитета наручилаца и понуђача у погледу примене ЗЈН. Услед пандемије изазване COVID-19, КЈН је обуке и радионице организовала углавном онлајн. Учесници обука су имали прилике да се упознају са темама као што су: 1) Систем квалификације на Порталу јавних набавки, 2) Критеријуми за доделу уговора – економски најповољнија понуда, 3) Партнерство за иновације и зелене набавке, 4) Критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта и начин доказивања испуњености критеријума. У организацији ових обука КЈН је имала подршку УНДП, ПКС, ГИЗ и УСАИД.

- КЈН, уз помоћ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији, ИПА 2013“, одржала је 11. марта 2021. године вебинар на тему „Систем квалификације на новом Порталу јавних набавки“. Вебинар је одржан у циљу упознавања секторских наручилаца са начином успостављања и вођења система квалификације.
- КЈН је, у сарадњи са УНДП, одржала два вебинара под називом „Критеријуми за доделу уговора“, и то: 26. маја и 10. јуна 2021. године. На првом вебинару су обрађене следеће теме: основне карактеристике економски најповољније понуде, као

и однос цене и квалитета, док су на другом представљени трошкови животног циклуса, као врста критеријума за доделу уговора и примена формула у пракси.

- КЈН је, уз подршку пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији“, организовала 27. и 28. маја 2021. године на Копаонику четврти Форум о јавним набавкама „10 месеци примене новог ЗЈН и новог Портала јавних набавки“. Првог дана Форума КЈН је изложила учесницима како оцењује примену ЗЈН и Портала са свог аспекта. Такође, учесницима Форума обратили су се и представници РК и представили су примену новог ЗЈН из угла заштите права. Поред наведених институција, и представник ПКС, као и представник тела за централизоване јавне набавке представили су своје виђење примене ЗЈН и Портала. Други дан Форума био је посвећен практичним аспектима коришћења Портала јавних набавки. Учесници су имали прилику да се кроз практични пример упознају са спровођењем електронске лицитације, као и да виде која су решења најчешће уочених проблема у пракси.
- КЈН је 29. октобра организовала вебинар на којем је представницима Виших јавних тужилаштва представљен „Водич кроз мониторинг над применом прописа из области јавних набавки“, а све у циљу побољшања сарадње и координације надлежних институција, што је од изузетног значаја за ефикасно отклањање неправилних поступања у систему јавних набавки.
- КЈН је у сарадњи са УНДП организовала вебинар на тему: „Критеријуми за доделу уговора – економски најповољнија понуда“, који је одржан 15. новембра. Поред законских решења у области критеријума доделе уговора и конкретних примера критеријума трошкова животног циклуса и односа цене и квалитета, учесници вебинара упознати су са конкурсном документацијом Портала јавних набавки за јавну набавку услуга авио карата и хотелског смештаја.
- КЈН је, у сарадњи са УНДП организовала обуку 1. децембра 2021. године, на тему „Партнерство за иновације и зелене набавке“. На обуци у кратким цртама представницима наручиоца и понуђача представљене су одредбе ЗЈН, законска решења, основне карактеристике поступака, могућности и начин спровођења партнерства за иновације и зелених јавних набавки, као и примери добре праксе.
- КЈН је 8. децембра, у сарадњи са ПКС, организовала вебинар на тему „Критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта и начин доказивања испуњености критеријума“. Неке од тема биле су како дефинисати критеријуме за квалитетан избор привредног субјекта у конкурсној документацији – законска решења и подношење понуде и попуњавање изјаве о испуњавању критеријума за квалитативан избор привредног субјекта путем Портала јавних набавки. На горе наведеним обукама био је и велики број представника малих и средњих предузећа којима су представљене новине ЗЈН и Портала.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

У оквиру ове мере дефинисан је један показатељ резултата.

1. Број организованих обука у току године

Показатељ спровођења ове мере, односно циљна вредност показатеља резултата у 2021. години је испуњена у потпуности, имајући у виду да је током 2021. године организовано 8 обука за наручиоце и понуђаче који се односе на примену новог законодавног оквира, што представља 2 обуке више у односу на 2020. годину.

4. АНАЛИЗА СПРОВОЂЕЊА АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА 2022. ГОДИНУ

I. МЕРА - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

Република Србија је, као држава кандидат, обавезна да пре приступања Европској унији у потпуности усклади своје законодавство у области јавних набавки, укључујући концесије и јавно-приватна партнерства.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

1. Предлагање измена и допуна Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама (у даљем тексту: ЗЈПК)

Измене и допуне законодавног оквира у области јавно-приватног партнерства и концесија планиране су да буду спроведене у 4. кварталу 2022. године. Ова активност није извршена у овом периоду, те је рок за реализацију био померен за 2023. годину.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере дефинисан је један показатељ резултата.

1. Предлагање измена и допуна ЗЈПК

Показатељ спровођења мере „Измене и допуне ЗЈПК у примени“, односно циљна вредност показатеља резултата у 2022. години није испуњена, с обзиром да измене и допуне ЗЈПК нису усвојене.

II. МЕРА - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

И током 2022. године настављено је са јачањем капацитета институција чији су послови, начин рада и облик организовања уређени ЗЈН и чије јачање је неопходно ради подизања квалитета система јавних набавки. Ту се пре свега мисли на КЈН и Републичку

комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (РК). Поред ових институција, за област јавних набавки значајну улогу имају и ДРИ, МФИН, Министарство привреде, Комисија за ЈПП, АСК, КЗК и УС.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

1. Организовање испита за службеника за јавне набавке

У току 2022. године организовано је укупно 22 испита. У овом периоду укупно се пријавило 358 кандидата за полагање испита за службеника за јавне набавке, од чега је 315 кандидат приступио полагању испита, док је 181 кандидат и положио испит у односу на 118 кандидата 2021. године. Процент успешности кандидата је и даље био нешто изнад 50%.

2. Обука за припрему полагања испита за службеника за јавне набавке

КЈН је, у сарадњи са Агенцијом Сједињених америчких држава за међународни развој (УСАИД) и Пројектом за унапређење јавних набавки, организовала две обуке за представнике наручилаца и понуђача (новембар и децембар) како би им помогла да се припреме за испит за службенике за јавне набавке. Свих 193 учесника имали су прилику да унапреде своја знања о законском и институционалном оквиру у области јавних набавки, улози институција надлежних за регулисање, праћењу и надзору јавних набавки, врстама поступака јавних набавки, одређивању рокова, критеријумима за квалитетан избор привредног субјекта, критеријуму за доделу уговора, заштити права и другим важним темама из области јавних набавки.

3. Организовање радионица ради усклађивања ставова КЈН, РК, МФИН у вези са ЗЈН

Током месеца новембра и децембра 2022. године, уз подршку УСАИД Пројекта за унапређење јавних набавки, одржане су две радионице на којима су размењена искуства у вези са питањима која су од значаја за правилну примену прописа из области јавних набавки. Одржане радионице су допринеле бољој сарадњи и координацији органа надлежних за регулисање и праћење јавних набавки, подржале размену знања и искустава и омогућиле истоветно разумевање и јединствен приступ у примени одредаба Закона о јавним набавкама.

4. Обука Полиције, Јавног тужилаштва и других институција у области јавних набавки

Представници КЈН одржали су предавање на радионици под називом „Јавне набавке за судије и судијске помоћнике посебних одељења за сузбијање корупције виших судова“ која је организована у Београду 21. и 22. марта 2022. године у организацији Националне алијансе за локални економски развој (у даљем тексту: НАЛЕД) и Шведске агенције за међународни развој и сарадњу (у даљем тексту: СИДА). Представници КЈН представили су Портал јавних

набавки и његове функционалности и говорили о доступности информација о поступцима јавних набавки и о приступу Порталу, а такође су представљена и нова решења ЗЈН. Такође, представници КЈН, уз подршку СИДА и НАЛЕД, одржали су предавање на радионици под називом „Јавне набавке за замене виших јавних тужилаца и тужилачких помоћника посебних одељења за сузбијање корупције Виших тужилаштава“ у Београду 24. маја 2022. године. Представници КЈН говорили су о пословима које обавља КЈН, као и о улози и значају службеника за везу који ту дужност обавља испред КЈН.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере дефинисана су два показатеља резултата.

1. Број радно ангажованих лица у КЈН

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата у 2022. години од 46 лица је делимично испуњена, имајући у виду да структура запослених показује да је на дан 31. децембар 2022. године укупан број запослених у радном односу на неодређено и одређено време тридесет троје (33), од којих је двадесет девет (29) на неодређено време и четири (4) државна службеника на положају, док је укупан број ангажованих лица ван радног односа по основу уговора о обављању привремених и повремених послова на дан 31. децембар 2022. године 9, што је укупно радно ангажованих 42 лица (Графикон 1).

2. Број сертификованих службеника

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата је испуњена у потпуности, имајући у виду да је циљна вредност од укупно 4950 сертификованих службеника за јавне набавке (по старом и новом ЗЈН) достигнута и износи 5026.

III. МЕРА - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

Портал који је успостављен 1. јула 2020. године, представља значајан искорак у процесу дигитализације поступака јавних набавки. И током 2022. године настављено је са даљим развојем функционалности Портала.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

1. Израда техничке спецификације за израду нових функционалности на Порталу јавних набавки

Уз подршку Програма Уједињених нација за развој (у даљем тексту: УНДП), НАЛЕД и СИДА, КЈН је израдила техничке спецификације и пустила у рад неколико верзија Портала током 2022. године које додатно олакшавају рад корисницима Портала. Од марта до децембра 2022. године развијене су и објављене три нове верзије Портала и свака од њих доноси неке нове могућности наручиоцима и понуђачима. Ова техничка побољшања Портала односе се на све уговоре додељене одређеном понуђачу, оптимизацију претраге, овлашћења за административне кориснике, као и низа записа за експорт садржаја у Excel или JSON формат. Такође, нека побољшања се односе на заштиту права, тромесечне извештаје и претходна обавештења.

2. Превод на енглески језик видео упутства за кориснике Портала јавних набавки КЈН је, уз подршку УСАИД и Пројекта за унапређење јавних набавки, превела на енглески језик за кориснике Портала следећа видео упутства: 1) регистрација на Порталу јавних набавки, 2) план јавних набавки, 3) припрема и објава поступка јавних набавки, 4) подношење е-понуда. Наведена видео упутства са титлом на енглески језик налазе се на Порталу јавних набавки.

3. Израда мобилне апликације Портала јавних набавки за ios и android мобилне платформе
Израђена је мобилна апликација за андроид и iOS уређаје. Мобилна апликација се може преузети са Google play продавнице, као и Apple продавнице. На мобилној апликацији доступне су све опције које су доступне и на веб апликацији Портала.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

У оквиру ове мере дефинисан је један показатељ резултата.

1. Повећан број нових функционалности на Порталу јавних набавки

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата у 2022. години је испуњена у потпуности, с обзиром да је циљна вредност од 13 верзија Портала остварена.

IV. МЕРА - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

КЈН је и током 2022. године наставила са јачањем административних капацитета на свим нивоима. Настављено је са обукама, првенствено наручилаца и понуђача, али и са припремом свих потребних помоћних материјала као што су приручници, смернице, инструкције и сл.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

У оквиру ове мере дефинисане су следеће активности:

1. Израда нових модела конкурсне документације у складу са ЗЈН

Модел конкурсне документације за јавну набавку папирне галантерије за одржавање личне хигијене, применом система динамичне набавке је израђен у оквиру пројекта „Платформа за одговорно управљање јавним финансијама”, који финансира СИДА, а спроводи УНДП. Такође, уз подршку НАЛЕД-а, припремљени су модели конкурсних документација за зелене јавне набавке (канцеларијски материја и комунално електрично возило). Припремљене конкурсне документације садрже примере примене еколошких аспеката у оквиру техничких спецификација и/или критеријума за квалитативни избор привредног субјекта и/или критеријума за доделу уговора и/или посебних услова за извршење уговора.

2. Промоција модела конкурсне документације

У сарадњи са УНДП, одржан је вебинар на тему: „Систем динамичне набавке – презентација конкурсне документације“, дана 23. септембра 2022. године. КЈН је учесницима вебинара је презентовала основне карактеристике система динамичне набавке, начин успостављања система и доделе уговора, сличности и разлике између система динамичне набавке и оквирног споразума, као и примери добре праксе. У другом делу вебинара презентована је конкурсна документација за јавну набавку папирне галантерије за одржавање личне хигијене, применом система динамичне набавке.

3. Израда модела интерног акта наручиоца

У сарадњи са НАЛЕД израђен је Модел посебног акта који ближе уређује начин планирања, спровођење поступака јавних набавки и праћење извршења уговора о јавним набавкама (начин комуникације, правила, обавезе и одговорности лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки изузетих од закона и набавке социјалних и других специфичних услуга, што је прописано чланом 49. став 2. ЗЈН.

4. Израда методологије на основу које ће се пратити извршење уговора о јавним набавкама

Методологија за вршење надзора над извршењем уговора о јавним набавкама је донета од стране Министарства финансија и може се пронаћи на следећем линку: <https://mfin.gov.rs/kontrola-javnih-sredstava/metodologija-za-vrenje-nadzora-nad-izvrenjem-ugovora-o-javnim-nabavkama>.

5. Организовање обука за наручиоце и понуђаче

6. Организовање семинара на тему примене еколошких аспеката у поступцима јавних набавки

7. Организовање семинара на тему примене социјалних аспеката у поступцима јавних набавки

8. Организовање обука за микро, мала и средња предузећа:

- КЈН је, у циљу јачања капацитета привредних субјеката, организовала обуке за наручиоце и друге привредне субјекте на различите теме. Представници КЈН одржали су предавање на радионици под називом „Јавне набавке за судије и судијске помоћнике посебних одељења за сузбијање корупције виших судова“ која је организована у Београду 21. и 22. марта 2022. године у организацији СИДА и НАЛЕД. Представници КЈН представили су Портал и његове функционалности и говорили о доступности информација о поступцима јавних набавки и о приступу Порталу, а такође су представљена и нова решења ЗЈН.

- Представник КЈН учествовао је као предавач на радионици под називом „Партнерство за иновације као поступак јавне набавке“ која је организована од стране СИДА и НАЛЕД у просторијама Националне академије за јавну управу 15. априла 2022. године. Учесници су се упознали са појмом и поступком Партнерства за иновације као (новим) поступком јавне набавке, са праксом ЕУ у овој области, затим о изазовима, могућностима и алтернативама када је реч о употреби Партнерства за иновације у пракси.

- На предлог Министарства одбране, запослени у КЈН одржали су 27. априла 2022. године обуку за запослене у Министарству одбране и Војске Србије на тему спровођења поступака издавања појединачних наруџбеница на основу оквирних споразума за набавку услуга обезбеђивања авио карата и хотелског смештаја за службена путовања у иностранство која су од изузетног значаја за функционисање и извршавање задатака из надлежности Министарства одбране и Војске Србије.

- Представници КЈН, уз подршку СИДА и НАЛЕД, одржали су предавање на радионици под називом „Јавне набавке за заменике виших јавних тужилаца и тужилачких помоћника посебних одељења за сузбијање корупције Виших тужилаштва“ у Београду 24. маја 2022. године. Представници КЈН говорили су о пословима које обавља КЈН, као и о улози и значају службеника за везу који ту дужност обавља испред КЈН.

- У сарадњи са УНДП, одржан је вебинар на тему: „Систем динамичне набавке – презентација конкурсне документације“, дана 23. септембра 2022. године. КЈН је учесницима вебинара је презентовао основне карактеристике система динамичне набавке, начин успостављања система и доделе уговора, сличности и разлике између система динамичне набавке и оквирног споразума, као и примери добре праксе. У другом делу вебинара презентована је конкурсна документација за јавну набавку папирне галантерије за одржавање личне хигијене, применом система динамичне набавке.

- КЈН је у сарадњи са УСАИД организовала две обуке за представнике наручилаца и понуђача (новембар и децембар) како би им помогла да се припреме за испит за службенике за јавне набавке. Свих 193 учесника имали су прилику да унапреде своја знања о законском и институционалном оквиру у области јавних набавки, улози институција надлежних за регулисање, праћењу и надзору јавних набавки, врстама поступака јавних набавки,

одређивању рокова, критеријумима за квалитетан избор привредног субјекта, критеријуму за доделу уговора, заштити права и другим важним темама из области јавних набавки.

- У децембру је КЈН, у сарадњи са ПКС, организовала семинар за наручиоце и понуђаче на тему „Еколошки и социјални елементи у поступцима јавних набавки, утицај промена на тржишту на поступке и ставови и мишљења КЈН“ ради унапређења знања о еколошким и социјалним набавкама у Србији. Семинар је био намењен наручиоцима и понуђачима у циљу отклањања недоумица које се јављају у пракси приликом дефинисања еколошких и социјалних елемената у конкурсним документацијама као и начин доказивања истих од стране понуђача. Један део семинара је био посвећен актуелним питањима са којима се сусрећу учесници у поступцима јавних набавки приликом реализације закључених уговора, као и ставовима и мишљењима КЈН који се односе на примену појединих одредби ЗЈН и других прописа у области јавних набавки.

- КЈН је у сарадњи са УСАИД организовала обуку за полицијске службенике у вези са праћењем јавних набавки и најчешћим неправилностима у пракси у Србији. Представљен је био и „Водич кроз мониторинг над применом прописа из области јавних набавки“.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

У оквиру ове мере дефинисан је један показатељ резултата.

1. Број организованих обука у току године

Овај показатељ, односно циљна вредност показатеља резултата у 2022. години је испуњена у потпуности, имајући у виду да је током 2022. године организовано 8 обука за наручиоце и понуђаче који се односе на примену новог законодавног оквира.

5. АНАЛИЗА СПРОВОЂЕЊА АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА 2023. ГОДИНУ

I. МЕРА - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

Република Србија је, као држава кандидат, обавезна да пре приступања Европској унији у потпуности усклади своје законодавство у области јавних набавки, укључујући концесије и јавно-приватна партнерства.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

1. Предлагање измена и допуна Закона о јавним набавкама

У процесу доношења Закона о изменама и допунама ЗЈН образована је Радна група коју су чинили представници: МФИН, КЈН, РК, ПКС и НАЛЕД-а. Радна група, уз подршку пројекта финансираног од стране ЕУ, а имплементираног од стране УНДП, израдила је радну верзију Нацрта закона која је објављена на интернет страницама МФИН, КЈН и на порталу еКонсултације. У поступку припреме Нацрта закона, МФИН и КЈН спровели су консултације о радној верзији Нацрта закона у периоду од 26. јуна до 5. јула 2023. године, као и јавну расправу о Нацрту закона у периоду од 26. јула до 15. августа 2023. године.

Постојећа нормативна решења ЗЈН и подзаконских аката, у великој мери су допринела развоју система јавних набавки у Републици Србији. Међутим, у циљу постизања потпуне модернизације ове области, потребно је имплементирати и нова решења, којима би се повећала ефикасност целокупног система јавних набавки. Изменама и допунама ЗЈН унапредиће се поједине области система јавних набавки, у односу на ранији период. Применом нових одредаба измена и допуна ЗЈН допринеће се повећању транспарентности, ефикасности и економичности поступака јавних набавки, утицају на животну средину у складу са циљевима дефинисаним Зеленом агендом за западни Балкан, јачању конкуренције на тржишту јавних набавки, смањењу ризика од нерегуларности у систему јавних набавки, односно већем степену правне заштите учесника у поступцима јавних набавки, али и појачаној контроли од стране овлашћених институција. Кључне измене које уводи Закона о изменама и допунама ЗЈН су следеће: 1) увођење начела заштите животне средине; 2) службеник за јавне набавке, односно лице које је стекло сертификат за службеника за јавне набавке је обавезан члан комисије за јавне набавке у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност већа од 3.000.000 динара; 3) прописивање рока од 30 дана у којем је наручилац у обавези да поднесе предлог за покретање прекршајног поступка КЈН, уколико привредни субјект не достави доказ и изјаву подизвођача да му је извршено плаћање његових доспелих потраживања, у законом прописаном року; 4) примена критеријума за доделу уговора који није заснован само на цени, већ и квалитету, за тачно одређене категорије услуга; 5) основ за доношење подзаконског акта КЈН којим ће бити прописане врсте добара, услуга и радова за које су наручиоци у обавези да примењују еколошке аспекте приликом одређивања техничких спецификација, критеријума за избор привредног субјекта, критеријума за доделу уговора или услова за извршење уговора о јавној набавци; 6) уводи се одредба којом је прописан рок у којем је наручилац дужан да донесе одлуку о обустави поступка јавне набавке; 7) обавеза доношења нове одлуке о додели уговора за наручиоце, у случају када изабрани понуђач одбије да закључи уговор; 8) формирање базе података која поред информација о свим уговорима закљученим након спроведеног поступка јавне набавке и изменама истих, садржи и податке о уговорима/наручбеницама закљученим односно издатим у складу са чланом 27. Закона о јавним набавкама, којим су прописани прагови до који се одредбе овог закона не примењују; 9) основ за доношење подзаконског акта министарства надлежног за послове финансија којим се уређује вршење надзора над извршењем уговора; 10) Комисији за заштиту конкуренције се омогућава приступ бази података за потребе обављања послова из

своје надлежности; 11) начин регистрације привредних субјеката на Порталу јавних набавки; 12) измена и брисање појединих прекршаја наручилаца, као и увођење нових; 13) основ за све државне органе надлежне за контролу законитости трошења јавних средстава да поднесу захтев за покретање прекршајног поступка када поступајући у оквиру својих надлежности утврде да је учињена повреда овог закона која може да буде основ прекршајне одговорности; 14) обавезу подношења захтева за заштиту права, жалбе и других поднесака у поступку заштите права искључиво електронским путем; 15) достављање одлука Републике комисије електронским путем преко Портала јавних набавки.

2. Предлагање измена и допуна Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама
Измене и допуне законодавног оквира у области јавно-приватног партнерства и концесија планиране су да буду спроведене у 4. кварталу 2023. године. Рок за реализацију ове активности ће бити померен за 2024. годину, с обзиром да измене и допуне ЗЈПК нису усвојене и представљаће једну од активности које ће бити део новог петогодишњег планског документа КЈН.

3. Предлагање подзаконских аката на основу измена и допуна ЗЈН

Након усвајања измена и допуна ЗЈН, а пре почетка његове примене, КЈН и МФИН, уз подршку пројекта финансираног од стране ЕУ, а имплементираног од стране УНДП, припремили су и објавили неколико подзаконских аката: Правилник о начину објављивања и врсти података о уговорима и изменама уговора које наручиоци објављују на Порталу јавних набавки, Правилник о врстама добара за која су наручиоци у обавези да примењују еколошке аспекте у поступцима јавних набавки, Правилник о измени Правилника о поступку и условима за стицање сертификата за службеника за јавне набавке и вођењу Регистра службеника за јавне набавке, Правилник о начину вршења надзора над извршењем уговора о јавним набавкама.

ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере дефинисана су три показатеља резултата:

1. Усвојене измене и допуне ЗЈН;
2. Усвојене измене и допуне ЗЈПК;
3. Донети подзаконски акти у складу са изменама и допунама ЗЈН.

Циљане вредности показатеља резултата у 2023. години делимично су испуњени, с обзиром да су измене и допуне ЗЈН и подзаконски акти усвојени, док измене и допуне ЗЈПК нису усвојене.

II. МЕРА - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

И током 2023. године настављено је са јачањем капацитета институција чији су послови, начин рада и облик организовања уређени ЗЈН и чије јачање је неопходно ради подизања квалитета система јавних набавки. Ту се пре свега мисли на КЈН и Републичку комисију за заштиту права у поступцима јавних набавки (РК). Поред ових институција, за област јавних набавки значајну улогу имају и ДРИ, МФИН, Министарство привреде, Комисија за ЈПП, АСК, КЗК и УС.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ ОКВИРА

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

1. Организовање испита за службеника за јавне набавке

КЈН је са организацијом испита за службеника за јавне набавке наставила и током 2023. године. У току 2023. године организовано је укупно 22 испита. У овом периоду укупно се пријавило 412 кандидата за полагање испита за службеника за јавне набавке, од чега је 367 кандидата приступило полагању испита, док је 205 кандидата и положило испит у односу на 181 кандидата 2022. године. Процент успешности кандидата је и даље изнад 50%. КЈН ће наставити и у наредном периоду са организацијом испита за службеника за јавне набавке.

2. Организовање обука за припрему полагања испита за службеника за јавне Набавке

Током месеца октобра и децембра 2023. године, КЈН уз подршку УСАИД и Пројекта за унапређење јавних набавки, одржала је две обуке за припрему полагања испита, које је похађало 300 полазника. Циљ обуке је био да унапреди знање и разумевање јавних набавки лица која се баве јавним набавкама како код наручилаца, тако и код понуђача, као и да помогне припреми за полагање испита за службенике за јавне набавке који организује КЈН. Обуке су обухватиле приказ правног и институционалног оквира у области јавних набавки, улогу институција које су надлежне за регулисање, мониторинг и надзор над јавним набавкама, врсте поступака јавних набавки, одређивање рокова, критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, критеријуме за доделу уговора, заштиту права и друге важне теме у области јавних набавки. КЈН ће наставити и у наредном периоду са организацијом обука и радионица у погледу ове активности.

3. Организовање радионица ради усклађивања ставова КЈН, РК, МФИН и других кључних институција у систему јавних набавки у вези са применом ЗЈН

Током октобра и децембра 2023. године, уз подршку USAID Пројекта за унапређење јавних набавки, одржане су две радионице на којима су размењена искуства у вези са питањима која су од значаја за правилну примену прописа из области јавних набавки. Радионици су први пут присуствовали и представници КЗК. Одржане радионице су допринеле бољој

сарадњи и координацији органа надлежних за регулисање и праћење јавних набавки, подржале размену знања и искустава и омогућиле јединствен приступ у примени одредаба Закона о јавним набавкама. КЈН ће наставити и у наредном периоду са организацијом радионица ради усаглашавања ставова.

4. Упознавање КЈН са добрим праксама у примени директива о јавним набавкама у земљама ЕУ

У периоду од 21. до 25. маја, у Шведској, у Стокхолму, одржано је студијско путовање, у оквиру пројекта „Јавне набавке и добро управљање за већу конкурентност“, у организацији НАЛЕД-а, на којем су представници КЈН представили своје активности и резултате које је КЈН остварила у оквиру својих надлежности дефинисаних Законом о јавним набавкама. Састанци са представницима релевантних институција у систему јавних набавки у Краљевини Шведској (Национална агенција за јавне набавке, Агенција за правне, финансијске и административне услуге, Национална служба за набавке, Министарство финансије, Агенција за заштиту конкуренције, Агенција за заштиту животне средине, Регион Стокхолм) ималу су циљ да се представници КЈН ближе упознају са системом јавних набавки у Краљевини Шведској, њиховим постигнутим резултатима, али и наредним корацима за унапређење целокупног система. У периоду од 26. до 30. септембра 2023. године, представници КЈН учествовали су на студијском путовању у Португалију на тему електронских јавних набавки, контроле уговора о јавним набавкама и заштити права у овој области, у оквиру пројекта „Јавне набавке и добро управљање за већу конкурентност“, у организацији НАЛЕД-а. Службена посета Португалији је била прилика да се размене искуства са представницима релевантних институција Португалије у области јавних набавки.

5. Организовање обука за представнике полиције и тужилаштва

Током четвртог квартала 2023. године, у сарадњи КЈН и Америчке агенције за међународни развој (УСАИД), а у оквиру Пројекта за унапређење јавних набавки, одржане су две обуке за представнике полиције и тужилаштва на тему „Напредно коришћење Портала јавних набавки за полицију и тужилаштво“. Представници КЈН су учесницима представили основне и напредне функционалности Портала јавних набавки. КЈН ће наставити и у наредном периоду са организацијом обука и радионица у погледу ове активности.

6. Организовање обука за судије

Представници КЈН су у октобру и новембру 2023. године, у оквиру Пројекта „Јавне набавке и добра управа за унапређење конкурентности“, а у организацији НАЛЕД, одржали обуке у Београду, Новом Саду и Нишу за судије привредних судова. Представници КЈН су судијама привредних судова презентовали измене и допуне Закона о јавним набавкама и најчешће

неправилности у поступцима јавних набавки. КЈН ће наставити и у наредном периоду са организацијом обука и радионица у погледу ове активности.

У оквиру ове мере дефинисана су два показатеља резултата. Први показатељ спровођења мере „Број сертификованих службеника“ је испуњен у потпуности, имајући у виду да је циљна вредност од укупно 5100 сертификованих службеника за јавне набавке (по старом и новом ЗЈН) достигнута и износи 5231 (Податак из Регистра службеника за јавне набавке који води КЈН) (Графикон 1). Други показатељ за ову меру, односно циљна вредност показатеља резултата „Број обука за полицију, тужилаштва и судове“ је испуњена у потпуности, имајући у виду да је циљана вредност од 3 обуке достигнута и организовано је укупно 5 обука.

III. МЕРА - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

Портал који је успостављен 1. јула 2020. године, представља значајан искорак у процесу дигитализације поступака јавних набавки. И током 2023. године настављено је са даљим развојем функционалности Портала.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - УНАПРЕЂЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ

У оквиру ове мере биле су предвиђене следеће активности:

1. Израда техничке спецификације за израду нових функционалности на Порталу јавних набавки

Уз подршку УНДП, НАЛЕД и СИДА пројекта „Јавне набавке и добра управа за унапређење конкурентности“ КЈН је израдила техничке спецификације и пустила у рад неколико верзија Портала током 2023. године које додатно олакшавају рад корисницима Портала. КЈН ће наставити и у наредном периоду са унапређењем Портала, развојем нових модула, функционалности и опција на истом.

2. Израда нових функционалности на Порталу јавних набавки

Током 2023. године, уз подршку пројекта финансираног од стране ЕУ, а имплементираног од стране УНДП, развијене су две нове верзије Портала јавних набавки. Неке од најбитнијих функционалности код прве верзије су: 1) Уведена је функционалност лакшег проналажења сличних поступака набавки за привредне субјекте. Функционалност је доступна на простору у оквиру поступка за привредне субјекте и циљ јој је даље повећање конкурентности у поступцима јавних набавки. 2) Уведена је функционалност напредног претраживања и прегледања списка свих понуђача на Порталу јавних набавки. Преглед садржи следеће опције: 1) за појединог понуђача је могуће видети области за које је

конкурисао по CPV-у, 2) преглед поступака у којима је учествовао и у којој улози, 3) списак закључених уговора, 4) списак закључених оквирних споразума. Уз стандардне функције претраживања према називу, ПИБ-у, матичном броју или осталим пољима, омогућено је и напредно претраживање према CPV речнику, где Портал проналази све привредне субјекте који су учествовали у поступцима јавних набавки за тражени CPV код.

Најбитније функционалности код друге верзије су: 1) Проширен је процес регистрације нових корисника и измене података постојећих корисничких налога за привредне субјекте. Приликом регистрације/измене, за кориснички налог је потребно унети следеће: 1) ЈМБГ, односно лични идентификациони број за кориснички налог, 2) телефон, 3) документа којима се потврђује идентитет корисничког налога (лична карта фотографисана, скенирана или очитана или пасош), 4) потврду, односно овлашћење за рад на Порталу за кориснички налог које се издаје на меморандуму привредног субјекта и мора да буде потписано од стране овлашћеног лица привредног субјекта. Потврда се тражи за случај да корисник није законски заступник привредног субјекта.

3. Обука и промоција Портала јавних набавки, мобилне апликације и нових функционалности Портала јавних набавки у ЈЛС

1) Дана 23. новембра 2023. године, представници КЈН су у оквиру Пројекта „Јавне набавке и добра управа за унапређење конкурентности“, у организацији НАЛЕД, одржали вебинар за понуђаче на тему „Нова законска решења, нове функционалности Портала јавних набавки и промоција платформе за учење јавних набавки“. Полазницима су представљена нова законска решења у области јавних набавки и нове функционалности Портала јавних набавки сходно новим законским решењима. Други део вебинара био је посвећен промоцији платформе за учење јавних набавки. Вебинару је приступило више од 200 понуђача.

2) КЈН у сарадњи са ПКС, организовала је бесплатну обуку на тему: „Портал јавних набавки, нове функционалности и промоција мобилне апликације“. Обука је била организована онлајн дана 30. новембра 2023. године.

3) КЈН је у сарадњи са ПКС, током четвртог квартала, одржала бесплатан вебинар коме је приступило више од 400 представника наручилаца и понуђача из преко 30 градова и општина, а највише из Београда, Новог Сада, Ниша, Краљева, Суботице и Зрењанина. Циљ обуке је био да се представници наручилаца и понуђача упознају са новим функционалностима Портала јавних набавки сходно новим законским решењима. Такође, један део вебинара је био посвећен одговорима на питања и дилеме у вези са радом на Порталу јавних набавки, као и промоцији мобилне апликације за приступ Порталу јавних набавки.

4) КЈН, у сарадњи са НАЛЕД, организовала је бесплатни вебинар за наручиоце на тему „Нова законска решења, нове функционалности Портала јавних набавки и промоција платформе за учење јавних набавки“, који је одржан дана 15. децембра 2023. године.

У оквиру ове мере дефинисан је један показатељ резултата. Показатељ спровођења мере „Повећан број нових функционалности на Порталу јавних набавки“, односно циљна вредност показатеља резултата у 2023. години је испуњена у потпуности, с обзиром да је циљна вредност од 15 верзија Портала остварена.

IV. МЕРА - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

КЈН је и током 2023. године наставила са јачањем административних капацитета на свим нивоима. Настављено је са обукама, првенствено наручилаца и понуђача, али и са припремом свих потребних помоћних материјала као што су приручници, смернице, инструкције и сл.

АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕРЕ - ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ КАПАЦИТЕТА И ЕДУКАЦИЈА

У оквиру ове мере дефинисане су следеће активности:

1. Израда модела конкурсне документације

Током 2023. године, у оквиру Пројекта „Јавне набавке и добра управа за унапређење конкурентности“, који спроводи НАЛЕД, израђено је неколико модела конкурсних документација: модел конкурсне документације за зелену јавну набавку – реконструкција и замена дела система јавног осветљења; модел конкурсне документације за зелену јавну набавку – пројектовање и реконструкција јавне зграде уз примену зелених критеријума; модел конкурсне документације за јавну набавку асфалтирање улица, путева, коловоза (санација); модел конкурсне документације применом система динамичне набавке – средства за одржавање хигијене.

2. Промоција модела конкурсне документације

У сарадњи са НАЛЕД-ом 29. новембра одржана је радионица „Примена социјалних критеријума у јавним набавкама“ у Београду. Представљени су модели конкурсне документације за резервисану јавну набавку заштитне опреме, за јавну набавку одржавања зелених површина кроз систем динамичне набавке и набавку хране.

3. Организовање обука за наручиоце и понуђаче

4. Организовање семинара на тему примене еколошких аспеката у поступцима јавних набавки

5. Организовање семинара на тему примене социјалних аспеката у поступцима јавних набавки
6. Организовање обука за микро и мала предузећа за учешће у поступцима јавних набавки
7. Организовање обуке на тему партнерства за иновације

Током 2023. године, КЈН је наставила са организацијом обука/радионица у вези са применом ЗЈН и коришћењем Портала. Одржано је више обука за наручиоце и понуђаче на тему примене ЗЈН и Портала.

- КЈН, у сарадњи са НАЛЕД-ом, одржала је вебинар у циљу промоције Платформе за учење јавних набавки за наручиоце и понуђаче, дана 27. марта 2023. године. Наведена Платформа израђена је у оквиру пројекта „Ефективне јавне набавке у служби економског раста“ који је подржала СИДА. Учесници вебинара су најпре упознати на који начин могу да креирају налог како би приступили платформи. Након тога, учесницима је представљен садржај платформе који, поред девет тематских модула којима су обухваћене све фазе поступка јавне набавке, садржи и мишљења КЈН, линкове ка смерницама, приручницима, упутствима, моделима аката и др. Такође, учесници су имали прилику и да се упознају на који начин могу да провере своја знања путем теста који је предвиђен у оквиру сваког тематског модула.
- У организацији НАЛЕД-а и у сарадњи са КЈН, 11. и 18. маја 2023. године у Београду, 2. јуна у Крагујевцу и 8. јуна у Нишу, одржане су четири радионица на тему „Јавне набавке за судове и тужилаштва као наручиоце у поступку“. На радионицама су учесници имали прилике да се упознају са поступцима јавних набавки, набавкама на које се закон не примењује, критеријумима за избор привредних субјеката, као и закључивањем и изменама уговора. Такође, представљене су и основе зелених јавних набавки. Предавачи су били представници КЈН.
- Током четвртог квартала 2023. године, у сарадњи КЈН и Америчке агенције за међународни развој (УСАИД), а у оквиру Пројекта за унапређење јавних набавки, одржане су две обуке за представнике полиције и тужилаштва на тему „Напредно коришћење Портала јавних набавки за полицију и тужилаштво“. Представници КЈН су учесницима представили основне и напредне функционалности Портала јавних набавки.
- У оквиру Пројекта „Јавне набавке и добра управа за унапређење конкурентности“, а у организацији НАЛЕД, одржали обуке у Београду, Новом Саду и Нишу за судије привредних судова. Представници КЈН су судијама привредних судова презентовали измене и допуне Закона о јавним набавкама и најчешће неправилности у поступцима јавних набавки.
- Дана 23. новембра 2023. године, представници КЈН су у оквиру Пројекта „Јавне набавке и добра управа за унапређење конкурентности“, у организацији НАЛЕД, одржали вебинар за понуђаче на тему „Нова законска решења, нове функционалности Портала јавних набавки и промоција платформе за учење јавних

набавки“. Полазницима су представљена нова законска решења у области јавних набавки и нове функционалности Портала јавних набавки сходно новим законским решењима. Други део вебинара био је посвећен промоцији платформе за учење јавних набавки. Вебинару је приступило више од 200 понуђача.

- У сарадњи са НАЛЕД 29. новембра одржана је радионица „Примена социјалних критеријума у јавним набавкама“ у Београду. Представљени су модели конкурсне документације за резервисану јавну набавку заштитне опреме, за јавну набавку одржавања зелених површина кроз систем динамичне набавке и набавку хране.
- КЈН у сарадњи са ПКС, организовала је бесплатну обуку на тему: „Портал јавних набавки, нове функционалности и промоција мобилне апликације“. Обука је била организована онлајн дана 30. новембра 2023. године.
- КЈН је у сарадњи са ПКС, током четвртог квартала, одржала бесплатан вебинар коме је приступило више од 400 представника наручилаца и понуђача из преко 30 градова и општина, а највише из Београда, Новог Сада, Ниша, Краљева, Суботице и Зрењанина. Циљ обуке је био да се представници наручилаца и понуђача упознају са новим функционалностима Портала јавних набавки сходно новим законским решењима. Такође, један део вебинара је био посвећен одговорима на питања и дилеме у вези са радом на Порталу јавних набавки, као и промоцији мобилне апликације за приступ Порталу јавних набавки.
- КЈН, у сарадњи са НАЛЕД, организовала је бесплатни вебинар за наручиоце на тему „Нова законска решења, нове функционалности Портала јавних набавки и промоција платформе за учење јавних набавки“, који је одржан дана 15. децембра 2023. године.
- У погледу обука на тему примене еколошких и социјалних аспеката у поступцима јавних набавки, примене поступка партнерства за иновације и јачање интегритета, спречавање сукоба интереса и корупције у јавним набавкама, прву обуку КЈН је уз подршку ПКС – Регионалне привредне коморе Јужнобачког управног округа одржала 6. новембра 2023. године. Другу обуку за наручиоце и понуђаче КЈН је такође уз подршку ПКС одржала дана 14. децембра 2023. године. Обукама је приступило више од 100 представника наручилаца и понуђача.

8. Израда водича за службенике за јавне набавке у области јачања интегритета, спречавања сукоба интереса и корупције у поступцима јавних набавки

Водич за службенике за јавне набавке у области јачања интегритета, спречавања сукоба интереса и корупције у поступцима јавних набавки као посебан акт није израђен у року дефинисаном Акционом планом и очекује се да ова активност буде реализована током 2024. године.

9. Организовање обука за службенике за јавне набавке у области јачања интегритета, спречавања сукоба интереса и корупције

У оквиру две обуке, које су организоване уз подршку ПКС – Регионалне привредне коморе Јужнобачког управног округа 6. новембра и уз подршку ПКС 14. децембра, као једна

од тема, поред примене еколошких и социјалних аспеката у поступцима јавних набавки, примене поступка партнерства за иновације, представљена је и промовисана тема јачања интегритета, спречавања сукоба интереса и корупције у јавним набавкама. Обукама је приступило више од 100 представника наручилаца и понуђача.

У оквиру ове мере дефинисан је један показатељ резултата. Показатељ спровођења мере „Број организованих обука“, односно циљна вредност показатеља резултата у 2023. години је испуњена у потпуности, имајући у виду да је током 2023. године организовано 17 обука за наручиоце и понуђаче који се односе на примену законодавног оквира и коришћење Портала јавних набавки.

ЗАКЉУЧАК

Развој система јавних набавки, у периоду 2019-2023. године, спроводио се кроз Програм развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2019-2023. године² чији је општи циљ био даљи развој модерног и ефикасног система јавних набавки. За реализацију наведеног општег циља утврђена су четири посебна циља:

- 1) повећање ефикасности и економичности поступака јавних набавки,
- 2) јачање конкуренције на тржишту јавних набавки,
- 3) смањење ризика од нерегуларности у систему јавних набавки,
- 4) промовисање и подстицање еколошког и социјалног аспекта у јавним набавкама и иновација.

Мере и активности за реализацију утврђених циљева, које су биле предвиђене наведеним Програмом развоја и пратећим акционим плановима, реализоване су у највећој мери и допринеле су напретку у оквиру свих циљева, првенствено у делу извршења мера које се тичу унапређења правног оквира у области јавних набавки и унапређења електронских јавних набавки.

- Реализација активности у 2019. години

На основу анализе успешности извршења Акционог плана за 2019. годину, може се закључити да су све дефинисане активности спроведене у потпуности на утврђени начин и у предвиђеном року. Активности чији рок за реализацију није доспео у 2019. години, реализоване су током 2020. године и представљене су кроз Извештај о спровођењу акционог плана за спровођење Програма развоја јавних набавки у Републици Србији за 2020. годину.

- Реализација активности у 2020. години

На основу анализе успешности извршења Акционог плана за 2020. годину, већи део дефинисаних активности је спроведен у потпуности на утврђени начин и у предвиђеном року. За активности које нису реализоване кроз овај акциони план, као што је активност

² „Службени гласник РС“, број 82/19

„Предлагање измена и допуна ЗППК“, планирана је реализација током периода спровођења наредног акционог плана за 2021. годину, а на предлог носиоца активности рок је померен за 4. квартал 2021. године.

- Реализација активности у 2021. години

На основу анализе успешности имплементације Акционог плана за 2021. годину, може се закључити да је 93% дефинисаних активности спроведен у потпуности на утврђени начин и у предвиђеном року. Активности које нису реализоване кроз овај Акциони план, као што је активност „Предлагање измена и допуна ЗППК“, предложене су као саставни део Акционог плана за 2022. годину.

- Реализација активности у 2022. години

На основу анализе успешности имплементације Акционог плана за 2022. годину, може се закључити да је 94% дефинисаних активности спроведено у потпуности на утврђени начин и у предвиђеном року. Активности које нису реализоване кроз овај Акциони план, као што је активност „Предлагање измена и допуна ЗППК“, предложене су као саставни део Акционог плана за 2023. годину.

- Реализација активности у 2023. години

На основу анализе успешности имплементације Акционог плана за 2023. годину, може се закључити да је 90% дефинисаних активности спроведено у потпуности на утврђени начин и у предвиђеном року. Активности које нису реализоване кроз овај Акциони план, као што је нпр. активност „Предлагање измена и допуна ЗППК“, биће предложене као саставни део новог планског документа КЈН за период 2024-2028. године.

Доношењем ЗЈН и пратећих подзаконских аката, у Републици Србији систем јавних набавки у великој мери је усклађен са правним тековинама ЕУ, односно директивама ЕУ које уређују област јавних набавки. Решења ЗЈН имају за циљ повећање транспарентности, ефикасније и економичније спровођење поступака јавних набавки, као и ефикаснију заштиту права у поступцима јавних набавки. ЗЈН је увео много новина у области јавних набавки и у великој мери утицао на поступање како наручилаца, тако и понуђача у поступку јавне набавке. Увођење обавезне електронске комуникације у поступцима јавних набавки и функционалности Портала представљају велики допринос унапређењу система јавних набавки, посебно у погледу транспарентности поступка, смањењу административних трошкова за све субјекте који учествују у поступцима јавних набавки и ефикаснијим поступцима јавних набавки. У том смислу, прописана је електронска припрема понуде и доказивање захтеваних критеријума за избор привредног субјекта, као и електронски начин подношења понуда у поступку јавне набавке. ЗЈН је, између осталог, прописао и нове врсте поступака јавне набавке, као и нове технике и инструменте у поступцима јавних набавки.

КЈН, као једна од основних институција система јавних набавки, је активно учествовала у припреми прописа и подзаконских аката, пратила спровођење поступака јавних набавки, организовала испите за службеника за јавне набавке, управљала Порталом јавних набавки, подносила захтеве за покретање прекршајних поступака, предлагала мере за побољшање система јавних набавки, припремала извештаје о јавним набавкама и припремала планове и нормативне акте у вези са јавним набавкама. Такође, КЈН је у претходном периоду пружала стручну помоћ, како надлежним институцијама, тако и свим учесницима у поступку јавне набавке. Наведена стручна помоћ огледала се у одржавању обука из области јавних набавки, објављивању смерница, модела конкурсних документација, као и у унапређењу функционалности Портала јавних набавки. Поред КЈН, допринос у развоју система јавних набавки дали су и МФИН, РК, АСК, ДРИ, као и КЗК.

У наредном периоду неопходно је даље јачање система јавних набавки у пракси, кроз пуну примену расположивих механизма, јачање обучености свих заинтересованих страна у примени прописа (наручилаца, понуђача, цивилног друштва), смањење ризика од нерегуларности, као и ефикасно санкционисање поступања супротно прописима.

ПРЕПОРУКЕ ЗА ДАЉИ РАЗВОЈ СИСТЕМА ЈАВНИХ НАБАВКИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

За делотворан систем јавних набавки који ће довести до испуњења мерила за затварање Поглавља 5 – Јавне набавке у процесу приступања пуноправном чланству Републике Србије у ЕУ, у наредном периоду треба наставити са даљим развојем модерног и ефикасног система јавних набавки и интензивирању започетих активности на испуњењу мерила утврђених од стране Европске комисије.

Циљеви дефинисани Програмом развоја јавних набавки за период 2019 – 2023. године у великој мери су допринели развоју система јавних набавки. У наредном периоду би требало наставити са даљим развојем и јачањем одрживог и правичног система јавних набавки, те је препорука да се утврде следеће мере:

- Унапређење регулаторног оквира и јачање праксе у области ЈПП

Регулативу у области ЈПП неопходно је ускладити са директивама ЕУ, што ће утицати на повећање економичности и конкурентности у вези са пројектима односно поступцима избора приватног партнера и концесионара у којима се додељују дугогодишњи уговори велике вредности. Потребно је унапређење појединих процедура и механизма, пре свега увођење боље контроле финансијских утицаја пројеката јавно-приватног партнерства и усклађивање са међународним стандардима и најбољом међународном праксом. Такође, неопходно је организовање и спровођење обука за наручиоце и привредне субјекте у области јавно-приватног партнерства и концесија, као и израда смерница за спровођење поступака избора приватног партнера.

- Јачање институционалних капацитета

КЈН и РК треба да наставе да јачају и квантитативно, повећањем броја запослених, и квалитативно, односно сталним усавршавањем запослених, који ће своја знања даље преносити свим учесницима у јавним набавкама. Такође, потребно је јачати капацитете запослених у УС, надлежном за поступање по тужбама којима се покрећу управни спорови, КЗК, као и Комисији за ЈПП.

- Јачање административних капацитета наручилаца и привредних субјеката

У циљу правилне примене прописа из области јавних набавки и разумевања система јавних набавки, неопходно је едукација свих учесника у систему јавних набавки. У том циљу, потребно је радити на даљој професионализацији и сертификацији службеника за јавне набавке. Наведено ће се постићи контунираном едукацијом путем обука, семинара, израда смерница, модела конкурсних документација и промовисањем примера добре праксе на тему ефикасних и конкурентних набавки. Такође, потребно је едуковати и понуђаче, посебно мала и средња предузећа, у намери да им се додатно приближе јавне набавке и подигне ниво њиховог поверења у исте, како би узели веће учешће у поступцима јавних набавки.

- Унапређење електронског система јавних набавки

У наредном периоду потребно је наставити даље унапређење функционалности Портала у циљу боље ефикасности и смањења могућности процедуралних грешака, а све како би се јавне набавке привредним субјектима учиниле још доступнијим. С тим у вези, потребно је наставити са обукама за рад на Порталу, као и израдом упутстава за коришћење Портала.

- Јачање регулаторног и институционалног оквира у погледу зелених набавки

Изменама и допунама ЗЈН које се односе на прописивање начела заштите животне средине и правног основа да КЈН донесе подзаконски акт који прописује врсте предмета јавне набавке за које су наручиоци у обавези да приликом спровођења поступка јавне набавке примењују еколошке аспекте, створена је основа за знатно ширу примену еколошких аспеката у јавним набавкама у односу на претходни период. С обзиром на то да су у претходном периоду наручиоци имали могућност, а не и обавезу да у поступцима јавних набавки примењују еколошке аспекте, те да увођење обавезе примене ових аспеката представља значајну новину у систему јавних набавки у Републици Србији, потребно је да се након протека одређеног временског интервала од почетка примене нових законских решења сагледају резултати до сада предузетих регулаторних мера..

Такође, потребно је да се кључне институције у систему јавних набавки континуирано стручно усавршавају како би знања о зеленим набавкама успешно преносили и на непосредне учеснике у јавним набавкама, пре свега наручиоце, а осим едукације потребна је даља израда смерница, водича и модела конкурсних документација за зелене набавке.

- Подстицање примене социјалног аспекта у јавним набавкама

Путем јавних набавки може се подстицати запошљавање лица у неповољном положају, обезбедити пристојан рад и поштовање радних и социјалних права, промовисати

социјална инклузија и фер трговина. Неопходно је, међутим, да сви учесници у јавним набавкама (наручиоци, привредни субјекти, институције...), као и шира јавност имају свест о значају социјалног концепта. Такође, потребно је израдити одговарајуће modele конкурских документација са применом социјалних аспеката.

- Подстицање примене техника и инструмената у јавним набавкама

Примена техника и инструмената у јавним набавкама може значајно да унапреди ефикасност јавних набавки, јер свака од њих садржи одређене механизме које поступак набавке чине бржим, извеснијим, флексибилнијим. Оквирни споразуми већ имају значајну примену, али постоји простор за квалитетнију примену ове технике. С друге стране, друге технике и инструменти (систем динамичне набавке, електронска лицитација, електронски каталог, систем квалификације) се не користе довољно, те је неопходна даља едукација и израда смерница и модела за ширу примену ових техника и инструмената у јавним набавкама

- Јачање мониторинга и контрола набавки испод прагова на које се ЗЈН не примењује

Мониторинг јавних набавки показао је позитивне резултате у протеклом периоду, посебно кроз ефекат превентивног деловања КЈН. Даље је потребно да се број субјеката мониторинга из године у годину повећава, као и да се у том циљу јачају капацитети КЈН.

- Јачање сарадње институција у систему јавних набавки

За смањење нерегуларности у јавним набавкама посебан значај имају активности и сарадња надлежних институција у систему јавних набавки, како у циљу превенције, тако и санкционисања незаконитости у поступању.

Активности којима ће се постићи овај циљ требало би да обухвати организовање консултација између кључних институција, пре свега ради усаглашавања ставова у циљу веће правне сигурности у систему јавних набавки, али и разматрања потенцијалних проблема у примени прописа у пракси.

С друге стране, у циљу правовременог санкционисања кршења прописа, сарадња између институција и јачање њиховог знања такође представља битан предуслов. Стога, едукацију запослених у институцијама и сарадњу у циљу утврђивања случајева поступања супротно прописима треба јачати, кроз континуирану размену информација и организовање едукација. Овде посебан акценат треба ставити на едукацију запослених у КЈН, РК, КЗК, УС, полицији и тужилаштвима.

- Унапређење квалитета управљања уговором

Управљање уговором се посматра као процес систематичног и ефикасног управљања уговорним односима у сврху максимизирања финансијских и оперативних перформанси и минимизирања ризика.

За приближавање значаја управљања уговором и разумевања на који начин се уговорима управља у пракси потребно је израдити квалитетне смернице, водиче и применити друге едукативне методе у том циљу. Ова мера се односи на наручиоце и подразумева установљавање правила поступања у фази извршења уговора, а како би

извршење уговора било и ефикасно и у складу са ЗЈН. Стога је потребно радити на јачању капацитета наручилаца потребних за реализацију ових активности.

- Јачање институционалних капацитета буџетске инспекције Министарства финансија

У циљу вршења надзора у складу са законским овлашћењима у вези са контролом извршења уговора о јавним набавкама, додатно разрађеном и прецизираном донетом Методологијом за вршење надзора над извршењем уговора о јавним набавкама, неопходно је повећати број запослених и додатно оспособити и стручно усавршавати запослене у Министарству финансија – буџетској инспекцији.